

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10-1 } చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 17-వ తేది సోమవారము } No. 116
 నంబరము ౧౦ } ఈ రోజు రేణుక నామ సంవత్సరము, మార్గశిరమాస శుద్ధ దశమి ౧౦. } వందక ౧౧౬

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండకు ఘనమయిన మందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని పొందినది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతకల్పనాదిగత మాయమందుగాడి వకలుమందులవలన మోసముగలుగదు. వంచనాపాటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనము జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమునంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబుళెట్టివీధి, మదరాసు.

అమృతాంజనము

1924 క్యాలెండరు 1924

సుప్రసిద్ధులగు జర్మనీచిత్రకారులయిన ముల్లరుగారిచే వ్రాయబడిన

“రావణాసురుని యుద్ధానవనమందలి సీతామహాదేవి”,

పటమును రంగులతో ముద్రింపబడియున్నది.

క్యాలెండరు 1-కి ఖర 0-4-0 పోస్టేజీ సహా 0-6-0

వర్తకులకు 25-కి 4-0-0, 100-కి రూ 15-0-0. ఖర్చులు ప్రత్యేకము

అమృతాంజనం అన్ని నొవ్వులకు దివ్యాంజనము

బొంబాయి
అమృతాంజనం డిపో
మదరాసు

గృహకృత్యములకు కావలసిన సబ్బులు

అవి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మరికొని పూర్తిగా తీసివేయును.

ఇతర స్వదేశీ లేక విదేశీయ గృహకృత్యములకు కావలసిన సబ్బుల కిది యంతమాత్రమును తీసిపోవుట లేదు.

గృహకృత్యములకు దీనికి మించిన సబ్బు లేదు.

సున్నితమైన వస్త్రములకు, కట్టడములకు మా లీఫ్ సబ్బులను వాడి చూడుడు.

సరసముగా విక్రయించబడు యిదేమాదిరి సబ్బులను కొనుటను మానుడు.

ధరలకు, ఇతరవిషయములకు, ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు. 3

Apply to :—The Business manager, Kerala Soap Institute, Calicut.

SOLE AGENTS,
Messrs. ADAM HAJEE MAHAMED SAIT
No. 7, Bunder Street, G. T., Madras.

Messrs. D. V. Naik Bros,
Calicut.

For Madras and Chingleput

For Malabar, S. Kanara, Salem,
Trichinopoly, Cochin, Travancore,
Bangalore, Mysore
Coimbatore and the Nilgiris.

AVOID CHEAP IMITATIONS.

వెల్లింగుటన్ సినిమా 953

15-12-23 శనివారము నుండి 21-12-23 తేది శుక్రవారము వరకు
 సాయంత్రము 6-15 గంటలకు రాత్రి 9-30
 గంటలకు ప్రదర్శింపబడును.

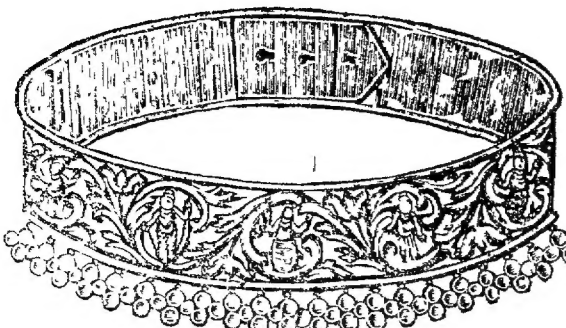
శనివారము, ఆదివారములందు మాటిని సగము 8-15 గంటలకు
 శ్రోత మార్పులు చెందు జటలు ప్రదర్శింపబడును.
 ప్రపంచ మంతటను ఆశ్చర్యమును కలుగజేయుచున్న
పెరిల్లు ఆఫ్ ది యూ కాన్,
 దశవతీవారము 14, 15 కడలు 4 భాగములు. శ్రోతగా శియా
 లై **ఎడ్డిపోలో, కాప్టెన్ కడ్ ప్రభావ**
 పటము 10, 11, 12 కడలు కాలవ వారము 6 భాగములు
 యూనిట్సులో పెయిల్ న్యూస్, జపాన్ భూకంపము, మో
 జోహూ, బొక్సో కట్టణములకు కలిగిన ప్రభావము మొదలగు
 నవి తూడచూపబడును.

శ్రీ మైసూరుమువరాజుగారు, పోషకులు.

బెంగుళూరుసిటీ, అమెచూరు
డ్రమాటిక్ అస్సోసియేషన్ వారు
 క్రిస్మస్ పండుగదినము లందు (23-12-23)
 తేది మొదలు 30-12-23 తేదివరకు
 గోవిందప్పనాయక వీధిలోనున్న
సౌందర్యమహాలునందు
 నాటకములను ప్రదర్శింతురు
అత్యద్భుతమగు ప్రారంభ
ప్రదర్శనము
 24-12-23 తేది సోమవారము రాత్రి
 9-30 గంటలకు సుప్రసిద్ధ నాటకమగు
“రామదాసు” నాటకమును
 అంద్రభాషలో ప్రదర్శించెదరు
 మ-రా-రా-శ్రీ బళ్లూటి. రఘునాథాచారి, బి. పి. బి.
 ఎల్. హైకోర్టుకిట్టుగాను రామదాసు జ్యోతిసుధారింతురు.

అలస్యము చేయక ఒక దఫా మా ప్రదర్శన కాలకు వచ్చి పరిశీలింపుడు.

నా గ వ త్తు లు

ఇది 6 సవరములు మొదలు 14 సవరములకు అనేక మోస్తరులలో నవనాగరికమునకు తగ్గింపు తయారు చేయబడును. పాతికా పరక అంగుళము మొదలు ముప్పాతిక అంగుళము వరకు వాడుక చేయ వచ్చును. వీటికి తరుగు సహజ మహారి రుప 25 లు మొదలు రుప 35 లు వరకు గలవు. పుష్కరాగములు, పట్టె, కంపులు, రత్నములు మొదలగునవి చేర్చిన వాటికి ప్రత్యేకముగా సొమ్ము యియ్యవలెను. అన్ని రకపు వేండి, సవరములుగారు నగలు, సామానులు స్టాపులో సిద్ధముగా నున్నవి.

ఒక సారి వచ్చి ఒక చిన్న ఉరుపును మా వద్ద తీసికొని మా సమీక్షము మీకు తెలియను. మా చిత్ర విచిత్రపు 172 పుటల క్యాటలాగు 1-కి ధర రుప 1. ఉమ్మడి రామయ్య కెట్టి, గురుస్వామి కెట్టి కంపెనీ, నగలు వర్తకులు, 25, చైతన్య బజారు రోడ్డు, మద్రాసు

(2)

బిడ్డల తల్లుల కందరికిని

తెలియవలెను

రాబిన్సన్స్ పేటెంటు బార్లీని, ఆవుపాలతో గాని, లేక బజ్జెపాలతో గాని, లేక కన్ డెన్సును పాలతో గాని చేర్చి కాచిన గంజ తల్లిపా లెంత సులభముగా జీర్ణమగునో అంత సులభముగా జీర్ణమగును.

ఎట్టి జ్వరము వచ్చియున్నను దేహమునకు చలువను కలుగజేసి, మంచిపుష్టి నిచ్చును.

మీ వైద్యుని అడిగిన వారే సలహా నిచ్చెదరు.

Robinson's
PATENT **BARLEY**

Manufactured by

Keen, Robinson & Co., Ltd., London.

(Incorporated With)

ENGLAND

3

J. & J. Colman Ltd., Norwich & London.

రైతులు, వర్తకులు, ప్లీడర్లు, వైయివేట్లు, కరణములకు, సర్వజనపుపయోగము,

తారీఖులబంత్రి వడ్డీబంత్రి

(1) కరణవర్స 1867 నుండి ప్రభుత్వమునకు రాబోవు 1929 ప్రభుత్వమునకు తెలుగునందర్ల, మాన, తిరుగు, సరియైన ఇంగ్లీషు సులభమునకు తెలియజేయుచు, రైతులకుచూపించు 71 మార్గములకుగలవు.
(2) రు 1-0-0 మొదలు ఎన్ని కందల రూపాయలవరకునైనను రు 1 కి రు 0-4-0 లు మొదలు రు 2-0-0 లు వరకు రోజుకు, నెలకు, సంవత్సరముకు, అయ్యేవడ్డీబంత్రియున్న.
(3) నెల కి 4 అణాలు 280 రూపాయలు వడ్డీబంత్రియున్నది, పాలిలవర్తన, జీరినాలు, వగైరాలు 29, 80, 81 రూపాయల వేలలో రోజుకు ఎంతవడ్డీబంత్రియున్నది మొదలగునవి.
(4) రూపాయ 1 కి దీట్లు 0-1-0 మొ 20 గా వరకు 100 రూపాయల వడ్డీబంత్రియున్నది అదే పరమముగా 101 కేట్లకు 1 రూపాయల వరకు వేరవును, రూపాయల వడ్డీబంత్రియున్నది మొత్తము తెలియను.
(5) వడ్డీబంత్రి 1 కి వడ్డీబంత్రి 1 రూపాయల వరకు అయ్యే మొత్తమును, పోటీకి వగైరాలు రోజువారపు రూపాయల మొత్తమును తెలియను. నెల పోటీకినాడు రు 1-11-0.

దస్తావేజుల మతలవి

(రైతులకు) ఇందు 1 మార్గమునందు 2 గమించునది నివాయములు 8 వికాయ 4 రూపాయల వరకు 6 మార్గములందు 7 తిరుగుము 8 కరణములు 9 మార్గములు 10 తిరుగుములు 11 పరాయములు 12 వాన 18 వరకు 14 కవులు 15 మార్గములు 16 మార్గములు 17 కరణములు 18 మార్గములు 19 మార్గములు 20 మార్గములు 21 మార్గములు 22 మార్గములు 23 మార్గములు 24 మార్గములు 25 మార్గములు అయ్యేవడ్డీబంత్రియున్నది పోటీకినాడు, ఇందుగలవు, 2 కి, రోజువారపు వేలము, అయ్యేవడ్డీబంత్రియున్నది. నెల పోటీకినాడు రు 1-6-0. (1176)

1176

జి. సేతుమాధవరావు, గుంటూరు.

యు రి సా త్

గెజేత (సైగరొగము) మొదలగు మూలనాథ సంబంధమైన రోగములకు అమోఘమైన 0 కాపిసర్లగల (మోతాదలు) బుడ్లు ప్రతికేసు పాపులోను దొరకును పూర్తి వివర వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

సి. టి. హరి అండు కో, 46, సింగ రాచారివిధి, తిరువల్లిక్కేడి, మద్రాసు (టోకుగా వికయించువారు)

ఎస్. వి. బయ్యేశ్వరరావు అండు సన్న

సూర్యారావుపేట, కాకినాడ (ఉత్తర సర్కారులకు సబ్ ఏజెంట్లు)

కృష్ణ గోదావరి డెల్టాలు

కృష్ణ గోదావరి డెల్టాలలో ఆడుకట్టు నిర్మాణమునందగ్గర మన చేస్తున్నది భూములపై య 1-కి రు 25-0-0, 12-8-0 చేస్తున్న ఆడుకట్టు నజరానా విధించి, కనూలు జేయుటకు దొరకునాడు ప్రకటించిన నోటుఫికేషన్ రద్దు పరుపవలసినదిగా, నేను నుదరాను కామేశ్వరలో తిరిగినివచ్చి తిరుగుము, 12-12-28 తేది చర్యకు వచ్చినది:—

11-12-28 తేది, నేను, సోదరకర్తలు శ్రీ మాగంటి సీతయ్య, శ్రీ కె. డి. సామయ్యగారు గాను, రైతులకు విరవరిచయు లకు శ్రీయత కామారి వెంకటచలపతి గారు, గవర్నమెంటు కార్యనిర్వాహక కర్తలు గా శ్రీ యత పి. పి. రామస్వామయ్యగారిని దర్శించి, వారితో సంప్రదించితిమి. ఆ సమయమున రివియూ కార్యదర్శి గారు, ఫిఫ్-ఇంజనీరు గారు సమక్షములో నున్నారు.

నూతన ఆడుకట్టులో చేర్చబడిన భూములు

- (1) అప్పడప్పడు, ఏటపాలామంజూరులో అనుచు, ఏటపాల తిరున దక్షిణమున రద్దుచేయబడిన భూములు.
- (2) పెద్దకామలయొక్క గాని పిల్ల కామలయొక్క గాని చివరనున్న భూములు.
- (3) కల్లపు భూముల మధ్యనుండి చాలాకాలమునుండి ఇతర చేయుచు, మెరకవైరులు పనికొరకుండా కిక్కులు దండుగ పెట్టుచున్న భూములు.
- (4) యెమ్మకర్త కర్మప్రయోగంతో, కల్లముగా చేసికొనబడిన భూములు.
- (5) చుట్టిభూములు.
- (6) కొల్లెటి వానరా భూములు.
- (7) మురుగు కాలువల ప్రక్కనుండి అప్పడప్పడు మంపుకు లోనగుచున్న భూములు
- (8) పర భూములు

పెద్దకామలలో నానారకములుగా మన్ను కనిపి, ఏ ప్రత్యేక సంస్థానంలోనో కన్ను, మొత్తముమీద రెండులు ఆడుకట్టు నజరానా చెల్లించుట అసంభవమగు కార్యమనియు, నజరానాను కనూలుజేయు నుద్దేశము నువసంహరింపవలసినదనియు మనవి చేసితిమి—అందుమీదనే, యీ తీర్మానపు చర్య, తొరకనువారి, పూర్తియగు ఇతరచేయవలసినవారము, ఆ పురుల చేయుచున్నది. ఫిబ్రవరినెలలో తిరుగా యీ తీర్మానము చచ్చుక రాగలదు. కనుక యీ విషయ ప్రాసిన ఇతరచేయవలసిన గామములవారిని మీరును ననుసరించి కామల, శ్రీ మాగంటి సీతయ్యగారిని, సాధ్యమైనంత త్వరలో బంధగోరుచున్నాను.

- (1) 1920 సం॥కు పూర్వము 5 న॥ వరుసగా సాగు అయిన భూమి ఎంత?
- (2) రివెన్యూ మెంటు దరిమిలాను అప్పడప్పడు సాగు చేయుచు వినర్ ఇప్పుడు చెల్లించుచున్న భూమి ఎంత?
- (3) అప్పడప్పడు దక్షిణమునందు సాగు అవునా మధ్యమధ్య మంజూరుగాక గాని, నీటిలేమి చేతగాని, భూమి యొక్క నిస్సారము చేతగాని, కల్లపుసాగు కాకుండా వుండి ఇప్పుడు ఆడుకట్టులో చేర్చబడిన భూమి ఎంత?
- (4) పూర్వమునుండి గయభుగా నుండి నూతనముగా ఆడుకట్టులో చేర్చిన భూమి ఎంత?
- (5) నూతన ఆడుకట్టుకు పూర్వము మెరకగానండి, మెరక వైరులు పనించుచు నూతనముగా ఆడుకట్టులో చేర్చిన భూమి ఎంత?
- (6) పెద్దకామలయొక్క గాని పిల్ల కామలయొక్క గాని చివరకామలలో నుండి భూమి గ్రామములవారిగా ఎంత యున్నది?
- (7) ఆడుకట్టులో చేర్చబడిన విశేషపు నిధితో లేని భూములయొక్క వివరములు.
- (8) మురుగు కాలువల కంటిమున్న భూములను నైక వివరించిన వివరములు, వెంటనే ముకు తెలిపి, మా కి తీర్మాన చచ్చుకు తోడ్పాటు జూప గోరుచున్నాను.

కర్తావ్రం, పె. పెద్దిరాజు ఎమ్. ఎల్. సి. 12-12-28.

మొస్సరిజం కాదు! అక్కరము! యిట్లేకాదు!

లోకప్రసిద్ధమైన మూల ఆరుధము. ధర్మవ్యాసమైన 7 ప్రశ్నలురావీ కనులోనే పిల్లలతోనే పనిపిన కవరువిప్పకము నిలియిన భావనలికము ప్రాసినపుడు. మోకరుకుడా మోకరుపివేసెను. రూపాయ 1 మణియార్జునుకువలెను. (2-5, గా వున్న రూ 1-4-0) మీదిలాను కవరుమీద వ్రాయవలెను—రామకృష్ణాశ్రమ, తిరువల్లిక్కేడి, తిరువల్లిక్కేడి.

తానుగాక :—పానెట్టుకానీ నూచనలపకారము భూత
 తీయుదకు న్యాయాధిపతికి నెల 1-1 రు 4000 ల వేతనము మా

తమను యూరపియనులతో 6000 ల వేలనమును నుండును... యూరపియనులతో 6000 ల వేలనమును నుండును...

శాస్త్ర సామెట్లు:—మంచి భారతీయులతో చేసినముల కిప్పుడును లభించుచున్నాయి.

తరువాత నింకను ప్రశ్నలపైగా సాక్షి ఇదివరకు జరిగిన విచారణలందు లాభమునందనివానిని నీయిది గుర్తించుటలలోనిది మార్పులను బలముగా కారణము గలదని నుడివెను.

బాసుగారు:—దీని గవర్నర్లకు నుండా కర్తవ్యతేనెదరా?

ప్ర:—మేలరూపుముల వేలనములతో వ్యతిరేకమైన నప్పు డిట్టి అభిప్రాయానికి ఆవశ్యకత తీర్చుట (నచ్చు)

బాసుగారు:—ప్రశ్నలపై మొదటగా సాక్షి 60 వక్తలముల కయ్యున్నవారితో జడ్జిని విరమించుకొని నూచన కంగీకరించెద ననియు, అధికారియొక్క వేలనము ననుసరించి పెన్షనును నిర్ణయించవలెననియు నుడివెను.

బాసుగారు:—పెన్షను కలెక్షన్లను సందర్శించున వేటిభేదములును నుండరాదని ఏ. సి. ఎస్. వారిలో నొక అభిప్రాయము ప్రబలముగా నున్నట్లున్నది.

సాక్షి:—అవును. కాని నే నీ సందర్భమున వారిలో నేటి భవిష్యత్తును.

నరే హబీబుల్లాకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు సాక్షి భారతీయుల హాంగ్ దేశమున వివాదములను నిరసించెను; కాని నెలక నుకరవార సింగ్ నుండును రెండువర్షముల విద్యాభ్యాసము చేర్చుచుట కంగీకరించెను.

రుస్తుంజీ ఫరీదున్ జీవారు

కమిషనరు రుస్తుంజీ ఫరీదున్ జీవారు తుదకు విచారించబడిరి.

శ్రీపథునకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు సాక్షి 1929 సం॥ 11 వ తేదీ ఎట్టిమార్పుల నొనర్చరాదని గొడుగుతో భారత ప్రభుత్వ చట్టమునందు మార్పు ఆవశ్యమగు మార్పులను తాను తేలికచిదిగినయు, సర్దుకులైన భారత ప్రభుత్వమువారి యాధిపత్యమునందలి ననియు కాని, భారత కార్యదర్శికి ఈ ఆధికార ముండుననియు ఈ ఆధిపత్యము సందర్భమున భారతీయులకును, యూరపియనులకును ఎట్టి భేదము నుండరాదనియు నుడివెను.

ప్రతిపక్షానికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు సాక్షి క్రింది ఆధికారములనుండి చాలవందల ప్రామాణికములకుంటే పోలికలు గల్గునందు, తగినవారు అభిప్రాయపరచుకొని నియమింపవలె ననియు నుడివెను.

ప్రతిపక్షాగారు:—తగినమనుష్యులు దొరకుటలేదని బొంబాయి కమిషన్లకు జైన్లు తెలిపెను. సెలెక్ట్ చేయబడినవారు సెలెక్ట్ గైక జయమందలేదు.

బాసుగారు:—బొంబాయిలో నికాఖు నామినేషనులను జేసికొనబడుచున్నారని, పోటీకరీకులనుగాను. పోటీ పరీక్ష జరుగునెడల తగినవారు ముందుకు రావచ్చును.

సాక్షి:—అవును. ఇందులకు భారతదేశమున కంతకును కర్తవ్యము పోటీపరీక్షల చేర్చువలెను.

ప్రతిపక్షాగారు:—కార్యములను బాగుగ నిర్వహించుటకు తమ ప్రయోజనములై లభనరముగదా?

సాక్షి ప్రయోజనములై నాన్ పోలికలుగ నిర్ణయించవలెనని అంగీకరించెను. కాని తరువాత నరే హబీబుల్లా క్రింది పగా, ఈ విషయమున కాననభివారినుండి అధికారమును తీసివేయుటకు పూర్వము కాననభివారికి అవకాశము నొసగవలె నని నుడివెను.

ప్రతిపక్షాగారు:—భారతీయుల కర్తవ్యమై నిరసించు భారతీయులగుటల ఆధిపత్య బాగా నేయున్న విషయమున, అంగ్ల కర్తవ్యమై నిరసించువారు ఆధిపత్యములకు గురియగుచుండుట నిజముగాదా? (నచ్చు) భారతీయులు భారతీయుల కర్తవ్యముననే యే దురునిరసించరాదు.

సాక్షి:—మే మందరమును పాశ్చాత్య శాస్త్రములనుగా నొనర్చుచుండుట కారణము. (నచ్చు)

పాశ్చాత్య పరిపాలనాకర్తవ్యముల ననుసరింపవలెననకప్పుడు మేమునాదా పాశ్చాత్యులుగానే మారవలెను.

కాసుగారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, సాక్షి, తాను 28 వర్షములు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగా నుండినందు, మిరియముగ వివాదములందు భారతీ యాధికారము నిష్పక్షపాతముగానే జరిగి వచ్చుచుండునని తన 28 వర్షముల యనుభవముతోను వెలుపుచుంటినియు నుడివెను. అభ్యుత్థులకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, అజ్. ఏ.సి. మేజిస్ట్రేటుల పెన్షనులను మోపుచుండు తన కంగీకారము నని సాక్షి నుడివెను.

సమష్టిగానికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, భారతదేశములో చూపానుకూలము చాల విద్యుతిలో నున్నదని నుడివెను.

కలప వర్తకము

ప్రతివ్యవసాయ పరిశోధనము

నరే బయ్యా నరసింహశర్మగారిలో ప్రసంగించుట

గొ. నరే బయ్యా నరసింహశర్మగారు, ఇండియా ప్రభుత్వమునందు కలపము, వ్యవసాయశాస్త్ర సభ్యులు మొనూరులో వైస్రాయిగారిని సంవత్సరం వరకు మదరాసులో సి. సి. రామస్వామియ్యగారికి ఆతిథిగానున్నారు. వారిని మదరాసు మెయిలు కుత్తికాపతినిధి సంవత్సరం, ఆయన అధికారిగనున్న కరిపాలనకాఖులనుగూర్చి ముచ్చటించెను.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇండియా యడవులనుండి కలపను విక్రయించుటకు (హాట్టెల్లెట్టు అను లండనుకంపెనీవారిని అడవిదారులుగా (ఏజెంట్లు) గా నుండుట కలపవర్తకమునందు అధికారమును పెట్టుబడిగానుంచుకొనిన భారతీయ రైతులకు చాల ప్రయోజనమును జెప్పి ఈ మాటల ద్వారా యెవ్వరో వారి పరిచయము ఇండియా దొరతనమువారికి యెట్లుకలిగెనదెలుపవలెనని కుత్తికాపతినిధి కర్మగారిని కోరెను.

కర్మగారికి యెట్లు బదులుజెప్పిరి. హాట్టెల్లెట్టు కంపెనీవారు లండనులోని కలపవర్తకము జేయుచున్న గొప్పవర్తకము. వీరు ఆధునిక కాగితదేశము లన్నిటిలోను యావత్తరమును సాగించున్నారు. కలపవర్తకము కర్మ ములన్నియు వారికి జెలియెను. ఆందుచే వారు యెట్లైన యమల్యవంతమగు భారతదేశకలపను అన్ని దేశముల యెదుటకు బెట్టి ముంచిధరుల దెచ్చుచున్నారు. ఇండియాదేశపు కలపయొక్క ముచ్చ (నమూనాను) తమదే అందముతో నుంచుకొందురు. మరియు మనదేశపు కలపతో జేయుటైన వివిధరకముల చక్కని కట్టనామానులను గూడ ముచ్చుకల లండనులోనుండి ప్రదర్శించుచుండురు. వారి సహాయములతో ఇండియాదేశపు కలప ఇంగ్లాండులో నామానకట్టడములకు గూడ ఉపయోగించబడుచున్నది. హాట్టెల్లెట్టుగారు నియమ భారతదేశమునకువచ్చి అనేకమంది కాననభ్యుత్థులనుగాని అన్ని రాష్ట్రములను దిగివచ్చి, ఈ కలపవలన మనదేశము ధనవంతులు కాగలదని తెలియబరచెను. భారతదేశకలప విశోధనాదేశమునందు విక్రయమునుకుట హాట్టెల్లెట్టు చాలాసహాయము జేయుచున్నారు. లండనులోని అడవిదారులగు వారిని ప్రభుత్వము ఆదేశకాఫోర్మింగులను యుండవలెనని వర్తకసంబంధములు కొలిచిరముగా వరిశోధించవలెనని నుడివెను.

అడవుల సభివృద్ధి చేయుట

అడవులనుండి వచ్చు కాబడి విక్రయింపవలెనని దొరతనము వారి మేజియునున్నారు. ఇందుగగా కర్మగారు యెట్లు బదులుజెప్పిరి. “కలపము యెండగొట్టి చాపకట్టించుటకుగాను నూతన కర్తవ్యము ననుసరించి పనిజేయుటకు కలయె యెక్కడనుకలరము లన్నియు తెప్పించబడినవి. కచ్చు సంవత్సర ప్రారంభమున పని మొదలిడెదరు. ఈ విషయమున తన కర్తవ్యములను అనుకరించుటకు ప్రభుత్వమువారు 6 మాసములవరకు ఒక నిపుణుని నియమించు చున్నారు. క్లబులర్డు, ఫోర్ట్యు ఇన్స్పెక్టరులకు కలపగారిని మరి యుత్తరసభ్యులతో ఫోర్ట్యు ఇన్స్పెక్టరుగా ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి. ఇండియాదేశములోని అడవులన్నియు ఏరితిగా నున్ననో, వాటి ఏరితిగా యభివృద్ధి జేయుటయో వాటి కలపను విక్రయించుటకు విక్రయమును జల్లు బాది యెట్లైనరాలిది ముచ్చుట తగు యెట్లు జేరితిని జేయవలెనో యను విషయములకు ఈసంఘమువారు జేయవలెనని సంచారముజేసి కనుగొనుచున్నారు. మార్పు అందమును దీవుల అడవుల సభివృద్ధి జేయుటకు ప్రభుత్వమువారు కలపెట్టిరి. కలపవర్తకముతో కర్తవ్యమువారిందను ఈవిషయమున శ్రీపథునకు మార్పుమోదనగారికి న్యాయముగా (వాసి కనుగొని తమకు దొరికినవారమును జేయవచ్చును. ప్రపంచమునందు కలపవర్తకము నిర్దిగము ఇప్పుడు

నయ్యగానున్నది. నయ్యమునకువచ్చుచుండునెడల దేశములకు వచ్చు అన్ని దేశములకు బండ్ల విక్రయించి అధికముగా రాబడిని చేపూర్వకమునందు దొరతనమువారు యెదురుచూచుచున్నారు.

కాశ్మీర పెట్టుమెట్టు భూములనికలప రాబడిని నిరముగా నిర్ణయించవలెనని (పెట్టుమెట్టు పెట్టుమెట్టు అజ్. లాంస రివెన్యూ) క్రిందటి నుదరాను కాననభి వారు ఒక తీర్మానమును గావించిరి. నిగూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశము ఏరితిగానున్నదో తెలుపవలెనని కుత్తికాపతినిధి కర్మగారిని చెప్పెను.

పెట్టుమెట్టు పెట్టుమెట్టు అంగీకరించుటను గూర్చి దొరతనమువారు దీర్ఘముగా ఆలోచించవలెనని యున్నదని కర్మగారు జెప్పిరి. “ఈవిషయమున స్థానిక ప్రభుత్వమునకు యిదివిధమే కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు (వాసియుండిరి. స్థానిక ప్రభుత్వమువారు తమకు భాగ్యముగా దొరికినదిని ఆచరింపవచ్చును. కాని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు యెట్లైనరాలిది నియమము భూమివర్తకము కార్యక పెట్టుమెట్టుగా ముండునో, నానాటికి యభివృద్ధి జేయుచున్న వ్యయభారమును ప్రభుత్వమువారు ఏరితిగ భరింపవలెనని యావత్తరని కాననభివారి నిర్ణయించవలెను.”

ప్రతి వ్యవసాయము

ప్రతి వ్యవసాయాభివృద్ధికి యేరితిగా పాటుపడుచు న్నారని యెదుగగా కర్మగారు, కాననభి ఇండియాలో ప్రతి పరిశోధనసంస్థను నిర్మించుటకుగాను యెర్పరుచుటకు బోయి అటునుండియే వచ్చుచుంటి నని జెప్పెను. అచ్చటనే మొక్కలు పెంచుట కొకస్థానము చేర్చవలెనని, ఈరెండింటికను వ్యయము ప్రతి వ్యవసాయసంఘము వారును, మధ్యరాష్ట్రములలోని భూస్వాములు కొందరును భరించెదరు. ప్రతి వ్యవసాయము కచ్చి వృద్ధిజేయు యెట్లును జరుగుచున్నది. కొలిచిరములలో, కచ్చియేటును ప్రతి వ్యవసాయపరిశోధన సంస్థ నిర్మించబడును. తెంగు సూర్యులలో పాటలనుండి వెన్నుదీయు కరికలను నేర్చు పాత కాలము కటి భారత ప్రభుత్వమువారు స్థాపించునన్నారు. అచ్చట, ఇండియాను ఎగ్రి కల్చరలసర్వీసు జరుపువారికి రెండేండ్లుపాటు యీ పరిశ్రమ యందు కమిషనుగదరు. తెంగుసూర్యులలో మిలిటరీఫారమును వ్యవసాయశాఖవారు యాధీనము జేసికొనిరి. అచ్చట మంచి కరువులందు గలదు. విద్యార్థులకు కరికల నేర్పుటయే కాక, మంచి యావులందుండ పెంచి, రెండువిధముల లాభకరమగు ఆవులను తయారు జేయుటగూడ కలపెట్టియున్నారు. పంజాబులోని కార్మికులగుండు నంతటి మిలిటరీఫారమునుగూడ వ్యవసాయశాఖ ప్రభుత్వమువారు అధీనము జేసికొనిరి. కొన్ని అనోకులను దెచ్చి వాటిసంఖ్యను అభివృద్ధి జేయునెంచి, ఈ విషయమున పరిశోధనము పూజాలో జరుగుచున్నది. కార్మికులగూడ జరుగును.

“ఇంగ్లండును జేయన, ఈ కర్మ హిందూస్థానము పరిమళులందుగూడ నుకరణగదరునట్టి నూతనరకము చేర్చుటకును కనుగొనుటకై కొంతసేపాటలో ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఈ ప్రయత్నములు లాభకరముగా నుండుటచే ఇట్టిచెరకును ఈ కర్మ హిందూస్థానములందు చాలవందల గొరులున్నారు. పంజాబు కరికల సభివృద్ధిజేయుటకై నూతనముగా నికను కనులు జేయవలెనని కొందరు వ్యవసాయదారులు, కర్తవ్యము గొరులున్నారు. ఈ విషయమున దొరతనమువారు బాగుగ నాలోచించుచున్నారు. పంజాబుకరికల సభివృద్ధి జేయుటకు తగు ప్రయత్నములు జేసెదరు.

కాశ్మీర సమస్యనుగూర్చి గౌరవనీయులగు సభ్యులు యెట్లు జెలిరిరి. ప్రభుత్వమువారు, కాశ్మీరులోనున్న భారతీయుల క్రేయాభివృద్ధికి తమకు చేకవైనవరకు ప్రయత్నించుచున్నారనియు, సైన్యాగారి నూచనకారము సాక్షాత్కారంలో అంగీకరింపబడిన ప్రకారము ఒకసంఘమును నేర్పించి కాశ్మీరుకు బంక సరిదుర్దులైయున్నారనియు ఆయనముగముగా బలికిరి. ఈకాశ్మీర విషయమున వైస్రాయిగారితో చర్చించుటకై తాను సైన్యాగారు కలసి కాశ్మీరును మొనూరు బోయియుండిరయ్యె యీవిషయము సంవత్సరముగా పరిష్కరింప బడవలెనయే వైస్రాయిగా కాశ్మీరునున్నారనియు కర్మగారు జెలిరిరి. (మదరాసు మెయిలు)

భారతి

న చిత్రమా స పత్రిక

దీనియందు భాష వాగ్మయము చిత్రకళలు శిల్పము గానము మొదలగు విషయములకు సంబంధించిన పండితులవ్యాసములు గలవు. గాంధీమహాత్ముని రంగులపటమును నాలుగై చిత్రరంగుల పటములును ముఖ్యాన్ని నాయకుల పటములును తీర్చిరపటములును గలవు.

సంచికయందు 160 పుటలున్నను తంకా పోస్టుభర్తలు సో. సెం. 1-కి రూ. 6-0-0

ప్రకటనలకు వంతులవివరము తెలిసిన భూమి తెలుపవలెను. వెంటనే వరభాస్తులను క్రింది చిరునామాకు పంపుకొనవలయును.

భారతి మ్యానేజరు, 7, తంజు కెట్టిపేడి మదరాసు.

దేశబంధుదాసుగారిని గవర్నరు ఆహ్వానించుట

ఈ నెల 12 వ తేదీన వంగరాష్ట్రము గవర్నరును దేశబంధుదాసుగారు పందర్బించి గంటన్నరసేపు సంభాషించిరి.

మంత్రులను నియమించుట. దాసుగారి పరతులు

స్వరాజ్యపక్షమువారిసభలో జరిగిన తీర్మానములు పత్రికాభిప్రాయములు - సంభాషణారహస్యములు

దాసుగారికి కార్యసంఘసభ్యత్వ మిచ్చెదననుట

భారతశాసనసభ ఎన్నికలు

సి. వై. చింతామణిగారు ఎన్నుకొనబడలేదు

కృష్ణకాంత మాలవ్యాగా రెన్నుకొనబడిరి

భారతశాసనసభలో నియోగిగారి పక్షము

వంగరాష్ట్ర స్వరాజ్యసంఘమువారి సభ

మంత్రిత్వము సంగీకరింపగూడదని తీర్మానించుట వంగరాష్ట్ర రాజకీయకేంద్రము 18-వ తేదీన చాల సభలనుచేసిరి.

భారతరాష్ట్రీయ కానకభూమి సభ్యులగు స్వతంత్ర జాతీయవాదులు సభాపత్ర ప్రత్యేకముగా సమావేశమై ప్రత్యేకముగ జాతీయపక్షము చేర్చబడుటకు తీర్మానించిరి. స్వరాజ్యసంఘాదనమే జాతీయముగా నుండ నగునని స్వరాజ్యపక్షము వారివలె వీరు కానకభూమిలో నిజోభపద్ధతుల నవలంబించుటకు కానకభూమి నిశ్చయించుకొనెను.

స్వరాజ్యపక్షమువారి సభ

వంగరాష్ట్ర కానకభూమిలో స్వరాజ్యపక్షమువారు 18 వ తేదీన కలకత్తానగరమున ప్రత్యేకముగా సభను జరిపిరి. ఆసభకు పత్రికా విలేజులను గానియులేదు గాని కొన్ని తీర్మానములు చేయబడినట్లు తెలిసింది. "మొదట దొరతనమువారు మొట్టమొదట రాజకీయకేంద్రమునందలి పదవులను, కిక్కిరింపుకొనవలసిన పదవులను వలెనై స్వతంత్రముగా నుండవలెను, మొదట దొరతనమువారు మొదట స్వరాజ్యము నొసరుట కంగీకరింపవలెను. ఇట్లు చేయుటకు దొరతనమువారు తంగీకరించినగాని మంత్రివత్తులు మున్నగువాని స్వరాజ్యసభ్యులు స్వీకరింపవలెను, దొరతనమువారినియును ముల కంగీకరింపనివో మంత్రివత్తులకు ఆ ఆరాధ్యమైనట్టి కను తిరస్కరింపవలెను. తనయందును సంగీకరించుటకు దొరతనమువారు సహజమున కలగించినవో వలెను పదవులను స్వీకరించుటకును మరల సాలూచించవలెను. తనయందును మహమ్మదీయసభ్యులు గూడ సంగీకరింపవలెను. మహమ్మదీయులు గోవధము చేయవలయును హిందువుల భక్తినిరంజనము కలిగింపగూడదుగాని మహమ్మదీయులు కనకభూమి గోవధము జూరని పదవులగాని హిందువులకు సంభాషణములు జూరని పదవులుగా నుండవలెను" అని తీర్మానము లాసభలో జాతీయించుటచేసెను.

స్వరాజ్య స్వతంత్రసభ్యుల సభ

పిట్టల స్వరాజ్య, స్వతంత్ర జాతీయపక్షముల సభ్యులు కలసి యొక సభచేసిరి. ఆసభ 17 వ తేదీన ఆసభాగారు మరలజరుగును. ఈసభనుపక్షమువారు నేటికేమిది పనిచేయుటకు వీరి సమాధానము తుదకు గలదనియును కానకభూమిలో వీరి సంఖ్య చాల మెచ్చుగా సంఘసభ్యులు తెలియవచ్చును.

పత్రికాభిప్రాయములు

ప్రేక్షకులను

ప్రజాశాస్త్రజ్ఞులు వాద్యకరహితమని గవర్నరు దాసుగారిని కొడుకు చాల అభిమాని. అందువలన మిత్రవాదపక్షము పూర్తిగా సంకరించిపోవును. ప్రజాశాస్త్రజ్ఞుల సభల సాంప్రదాయమునకును, ఉదాత్తతనమునకును, శాస్త్రమునకును గూడ వీరివద్ద విరుద్ధముగా నున్నది.

ఇంగ్లీషుమును

ఈయావస్థను దాసుగారు తిరస్కరించినను లేక నిమగ్నమగుటకు తొలి వానిని పెంజేర్చినవో సంగీకరించెదననిననుగూడ అతివాదులతో జరుగుచున్న సంఘర్షణను మంత్రిత్వమునకు జలవలెకొనియుండును. లిజును ప్రభువుగారు చాల ముక్కులుతీర్చి మంచిరాజనీతిభక్తితోను యీ ఎత్తు యెత్తి బెంగాలి

భారతదేశమున విజిమహాపాలము ప్రాచ్యదిధానమున జూరవలెను కద్దరి వలెను లిజును ప్రభువు ముచ్చివేసి ఆంగ్లదేశ ప్రభువాధ్యక్షులకు ఈదేశమున వీరములగు పునాదులను వేసెను.

అమృతబహుపత్రిక

లిజును ప్రభువు కాత్తెసమృతముగానే పనిచేసెను. కాత్తెయదిధానమును రూపుమాపు దాధ్యమ గవర్నరు తనవై నుండి తొలగించుకొని స్వరాజ్యపక్షమువారివైన వేయవారు చున్నాడు.

కలకత్తా సర్వేంటు

ఇందునిమిత్తము లిజును ప్రభువును నిందింపబూన వాన దీనియందలి చమత్కారమును కొంచెమైనను గ్రహించుటకు పోయిరి నుట నిశ్చయము. వేద మొగముతో గవర్నరు స్వరాజ్యపక్షమును నాల్గుతున నుండి ప్రవేశించిరి. అంతకుముందు కీయాధ్యక్షుల కాత్తెయదిధానమును పనిచేయుట కేజోయొక పక్షమువారు ముతమే కలకత్తాను జట్టుకొనెను. వేద అసహాయవాదిగ నున్నవాడు కేజో కాత్తెయదకుల కద్దరిని సహాయముగా మారవచ్చును. లిజును ప్రభువుకు మంతి లోకజ్ఞానమున్నది. (ఆంధ్ర)

దాసుగారికి కార్యసంఘ సభ్యత్వము నొసంగుట

హిందూ పత్రిక

తనకేసు తీర్చింపబడదు లిజును ప్రభువుగారు తన జరిగిన సభాంశమునుగూర్చి 18 వ తేదీ నుండి కలకత్తా లాల్ కడంతులు బయలుదేరినది. 12 వ తేదీన కలకత్తా నగరమునందున్న స్వతంత్రమును హిందూరాజ్య పత్రిక బిశ్వత్వమును ప్రకటించెను. అవ్వతాంతము నిజముగా 21 వ తేదీన దాసుగారి ఫార్వత్వము ప్రకటించలేకగాని కట్టిపడంతులను ముక్తము ఖండించెను. 18 వ తేదీన గవర్నరు కత్తిక వంగభాషలో స్వతంత్ర పత్రిక ప్రకటించిన వ్యవహారముల నన్నిటిని మరల ప్రకటించెను. దానినిగూడ ఫార్వత్వపత్రిక ఆక్షేపించెను.

"మంత్రివత్తులకు ముగ్గురిపేర్లను నూచింపవలెనని గవర్నరు దాసుగారినిపడినను. దాసుగారు మూడుమరతులను కొరికి (1) రాజకీయకేంద్రమునందలి ఎట్టిమరతులను కొరకుండ కదలి చేయవలెను. (2) ఇట్టిమరతులను కలిగినకానకభూమిని నిర్దుష్టముగా చేయవలెను. (3) రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనము నొసగువలెను. ఈ మూడుమరతులకును అంగీకరించెదనని దొరతనము వారు కాద్దానము చేసినవో యిదిమరతులను గూర్చి స్వరా

జ్యపక్షమువారి సభలోని పరాధినిని తీర్మానము తెలియజేయవలసి దాసుగారు గవర్నరు కలిగించిన స్వతంత్ర పక్షముల పక్షము ప్రకటించెను.

దాసుగారిని వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసంఘ సభ్యునిగా నియమించెదనని లిజును ప్రభువు తెలుకగా భారతదేశమునకు స్వరాజ్యము కచ్చిన పిమ్మట వట్టి నిమగ్నములను గూర్చి ఆలోచించెదనని దాసుగారు తెలిపిననుగూడ ప్రకటించబడెను.

ఎనిమిదికోటల క్రితము సర్ అనులోమ ముఖర్జీగారు రాజీనామా నిచ్చినయను అందువలన కలిగిన విషయ నిర్దిష్టముగా దాసుగారిలో గవర్నరుసంభాషించెననియు రూఢిగా తెలియుచున్నది. హిందూపత్రికా కాలేఖరి 14వ తేదీన కలకత్తానగరమునందలి ప్రకటన.

ఫార్వరు

ద్వంద్వ ప్రభుత్వము చచ్చిన గుర్రమువంటిది. దానికీ తోడులేదని వ్యవస్థయేనది. బ్రిటిషుపార్లమెంటు సాంప్రదాయము లీలంబును బ్రతికింపజాలవు. నిజముగా చూచిన ము కెట్టి రాజకీయ పద్ధతి (కాని స్టిట్యూషను) యును గూడలేదు. బ్రిటిషు దేశములకు రాజకీయ పద్ధతయన్నది దానిఫలితముగా. రాజకీయపక్షములనుపక్షముల ప్రభుత్వములను గూడ నచటకలవు. అకర్తులను మనముగూడ మనకరింప గడవవో కానకభూమిను మోసగించుట చేర్చుకలవన కొత్త జోనులో మనము చిట్కొందము. అజోనులో చిట్కొనిన వారు ఎదుకున్న దానినిగూడ చూడజాలక పోయెదరు. మేము స్వరాజ్యముకొరకు బయలుదేరిమి. ద్వంద్వపరిపాలనమును చీలుపుట్టవైన స్వరాజ్యసభ్యులను నిర్మించుట సాధ్యముకాదు. ఇకరాష్ట్రములందలి కానకభూమిలో వెక్కిరించుచుండవలెనని వంగరాష్ట్ర కానకభూమి గూడ స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రత్యేక పద్ధతముగా తక్కిన అన్ని పక్షముల వారిలోను అధిక సంఖ్యాబలై యుండురు. వారు పదవులను స్వీకరింపమని కేజోమ చేసెయ్యన్నది. క్రిందటిసారి యీ రాష్ట్రమున రాజకీయపక్షములత్రేణు గాన మంతయుగా నియమించబడినవారు కానకభూమిని విశ్వాసమునకు సార్వభౌమముగా? వారు కానకభూమి నడిపించజాలదుగా? అను చింత రమకయైన లేకుండ గవర్నరు తన యిచ్చవచ్చినవారిని మంత్రిముగా నియమించెను. నిరంకుశత్వమును కట్టిపుచ్చుటకు వారు దాసుగా పనికింతురను వాళతో నేజూరించుకలవను గాగవర్నరు నియమించెను. ఈసారిగూడ కట్టియుక్తినే అంతరించెనుగూడ వాళ్లకమగు రీతిని గవర్నరువలంబించుచును గాన దానిని గూర్చి యిచ్చచే మొచ్చుచుండు అంగరక్షము జూరదు. ప్రభుత్వమున్న ద్వంద్వపరిపాలనమునందీ స్వరాజ్యము కలుగదు. దాని సాధారణము చేసికొని స్వరాజ్యము చేర్చుట పవీలులేదు అను విషయమును స్వరాజ్య జాతీయ, స్వతంత్ర పక్షములవారు - వందరును గూడ నేకీభరించి యున్నారు. వీరుమువారైన ప్రభుత్వముకొనుటకు మంత్రిత్వములు మున్నగుపదవుల సంగీకరించినవో నీరాజకీయ సంస్కరణలనుండి స్వరాజ్యము నేర్పింపవలెనని స్వతంత్రముగావారొప్పుకొనినవారునుగూడ, ద్వంద్వ ప్రభుత్వపద్ధతి నుండి తిరిగవలెనని యీమొసపు సాంప్రదాయ మె తెలుస్తూన్నదను గానుండినను అది కట్టిభయ, వట్టి మోసము, కేజీయులగా ప్రభుత్వములను కలిగించుటకు ముచ్చి అవ నిగిహించి దానిని తిరస్కరింపవలెను. మనసంఘర్షణమును కిదియే ప్రారంభమగుగాక. భారతదేశముక్తిని స్వరాజ్య స్థాపనమునకును యిదియే ప్రథమ ప్రస్తావనగుగాక.

భారతశాసనసభ ఎన్నికలు

పాట్నా మహమ్మదీయ ఓటరులు పాట్నా ఫోటాశాస్త్రము 28వ మహమ్మదీయ ఓటరులు మరఫరకే పాలసేనుగారిని, పోటా శాగపూర్వమహమ్మదీయకర పోటరులు చేసికొనసాద సింహాగారిని భారతశాసనసభకు ఎన్నుకొనిరి.

చింతామణిగారి డిప్లోమయిరి

వారణాసి మహమ్మదీయోటరులు వారణాసి గోంట్లపూరు దివిజనుల మహమ్మదీయోటరులు వందీర కృష్ణకాంత మాలవ్యాగారిని భారతశాసనసభ కెన్నుకొనిరి. కృష్ణకాంతమాలవ్యాగారికి 2885 ఓట్లును; సి. వై.

26 వ తేదీని తప్పక జరుగును

అంధరాష్ట్ర కౌగ్రేనుకార్కాటయముగాంధీనగరమున నేర్పరుపబడెను

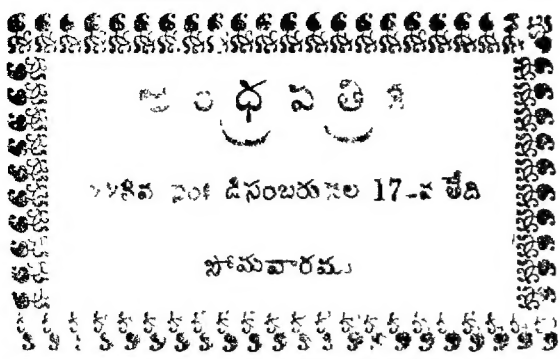
ఖద్గరు పదర్శనమనుశూర్చి కార్యదర్శి ప్రకటించెను

(5) క్రిందికి భారత శాసనసభలో రావుబహదూరు సి. వి. బహదూరుగారు పాల్గొనినది తీర్మానమునందు నూచింపబడిన తీర్మాన భారత శాసనసభకు (ప్రత్యేక స్వతంత్ర శాస్త్రవర్గము) చేర్చబడు విషయమును హర్షి వికరములను తెలుపునో లేదనని నిర్దేశిగా ముద్రపరిచెదము.

అయిదువందలముల కాగ్రెసు సంఘములతో ఎన్నికైన
 ఒకటి ప్రతినిధులతో కమిషన్ గోదావరి, మండలములలో శ్రీచతుర్
 కూటా నూర్వకాంతి, శ్రీయంత అడవి కాపిరాజు, విశాఖ
 పట్టణమండలములలో అగర వరంగరావుగార్ల ఎన్నికల తీర్పు
 రోజున వారి ఎన్నికల పన్నులు అధికారాన్ని కాగ్రెసు సంఘము
 వారి చేతగా మోడించబడెను. వీరు ముగ్గురును
 సత్కాన సంఘ సభ్యుల జీతకట్టకు కొనవలెనని
 రాష్ట్రీయ సంఘమువారు కోరుకున్నాడు గోదావరి ఏఎస్సీ
 పోలవరానికి శ్రీచతుర చేబియ్యం సోదమయ్య, శ్రీచతురము
 తుమలూరి కోదండరామయ్య, చేబియ్యం సోదమయ్య, తూము
 రామారావుగార్లు, అగర వరంగరావుగార్లు కాగ్రెసు సంఘ సభ్యులును గూడ
 ప్రతినిధులుగా ఎన్నికైనట్టిది. మొత్తము 420 మంది ప్రతినిధు
 లుగా ఎన్నికైనట్టిది. ప్రతినిధులతోట నూనింగుల సేవనది.

అభిలభాంత కాంగ్రెసు మహాసభ కేరళ
 తొలిసారి. ఆంధ్రరాష్ట్రమున కాశాదేశగరమున జరుగుచున్నది.
 ఈ నెల 26 వ తేదీకి మహాసభాసమావేశము ప్రారంభింపబడును.
 ఆంధ్రరాష్ట్రవాసుల శక్తియు అభిలభారత పక్షవాసులగు నన్ని
 పక్షముల కాజీకీవాసులకులను జేకనేనకులకుగూడ నేనిమహా
 సభ కావ్యంబును చున్నను. ఎవర ఏపక్షమునకు చేరినను కాం
 గ్రెసుమహాసభ కరణింపి నిర్భాభవము నలంకరించి మహా
 సభను జయప్రథముగా సేకత్వపూరితను, జేకమునందలి
 రాజకీయ సిద్ధిని దోచుకొనువారిభావమును తిలకించినచో అన్ని
 పక్షములవారును ఏకీభవించి స్వరాజ్య సంపా
 దనమునకు గట్టిపై చేయదగిన అడనుచేరొనదని తేలకమానదు.
 స్వరాజ్యమును తెలిసే సదము తిర్యగవరమని అన్ని పక్షముల
 వారును నూడ నంగీకరించియున్నారు. కాంగ్రెసుమతము
 ననుసరించి అన్ని పక్షములనువారును గూడ కాంగ్రెసుభావనంతి
 పనిచేయటమే చాల ఎవర కాకను కలను. కావవాయుకు
 లందరు నీ యాహ్వానము నంగీకరింతురని నమ్మకమున జేకభక్తుడు
 ప్రకటించెను.

ఆహ్లాదాంజనం పిహో, మదరాసు - బొంబాయి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1925 సం. డిసెంబరు 17-వ తేది

శామకా

రీడింగు ప్రభువుగారి సమర్థనము

రీడింగు ప్రభువుగారు తా మవలంబించిన శరీర పానాభిమానమును ఎప్పటికప్పుడు సమర్థించుకొనుట వింతగ నుండక మానదు. వీరు దేశపరిస్థితులను గుర్తించియోనూ, తమవద్దటిని మార్చుకొనరు. లా, ఆర్థికాలను రక్షించుట దప్పు మీ కింకొక యదేశము గనుపించదు. ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవింపవలయునను తలుపు వారిని ప్రోత్సహించుటలేదు. ఉప్పు పన్నును విధించవలదని దేశమంతయు ఉద్యమించెను. సామాజ్య కాసనభవనా రీతినిని నిరాకరించిరి. రీడింగు ప్రభువుగారు దేశాభిప్రాయమును పాటించక, ఉప్పుపన్నును విధించిరి. పిమ్మట నన్ని పక్షములవారును రాజప్రతినిధిగారి చర్యను ఖండించిరి. సంస్కరణములు నిరుపయోగములని శరీర స్ఫుటమయ్యెను. మితవాదుల ఓటమికి, ఉప్పుపన్ను సుదర్భము విశేషముగ తోడ్పడెను. ఇప్పటికియి యను రాజప్రతినిధిగారు విచారముగాని పశ్చాత్తాపముగాని జూరక, తమచర్యను మరల సమర్థించుకొనిరి. కాకితా యూరపియను సంఘమువారి ఎదుట ముచ్చటించుచు, ఉప్పుపన్నును సర్వైజేయుటకు తమకు గల సాధారణాధికారమును వినియోగింపక తప్పుదయ్యెననియు, తమ బాధ్యతలను నిర్వహించుట కది యవసరమయ్యెననియు, రీడింగు ప్రభువుగారు ఏకాగ్రుణ్ణులైరి. పాపము, తమ చర్య వలన గలిగిన ప్రాతీకూల్యము దేశమునం దింకను అణగిపోలేదని వీరు విచారించిరి. చెన్నపురిలో జరిగిన పారతాలిము వీరి మనము నాందోళన పరచి యుండును.

తాము దీసికొనిన చర్యవలన, ఆర్థికస్థితి చక్కబడెనని వీరికి నమ్మకము గలిగినది. కాని బిడలుపడెడి బాధలు వీరికి దృగ్గోచరము గాజాలవు. కొలది దినములలో ఉన్నతోద్యోగుల జేతనములను హెచ్చింపవలసి వచ్చును. అప్పుడు ఉప్పుపన్ను వలన చెక్కారేడిద్రవ్యలాభముగొరగాకుండబోవును. బిడలు కష్టపడెదరను సంగతి వీరికి నిరాధారముగ డోచెను. ప్రజాసామాన్య జ్ఞేయమునకై తమ శక్తిసంపత్తిని భారబోయుచున్నటుల బలికెడి అధికారుల దింధము లేంతవరకు నిజమో వెల్లడి యగుచున్నది. రాజప్రతినిధి గారు ప్రజల తేవరితో సంప్రతించి యీ సంగతిని కనిపెట్టిరో తెలియదు. ఏ కక్షమువారిను ఉప్పుపన్నును విధించుట జ్ఞేయకరిమని చెలిపియిండురు. ప్రజలయే రీడింగు ప్రభువుగారి కిక్ర ప్రజాసాధారణ మగుచున్నది కాని నిలుపుకొనుటకు వీరేట్లే ప్రయత్నముల సయినను గావించుచున్నారు. తమ సరింత శక్తివైపును సమర్థించుకొనుటయ గక, రీడింగు ప్రభువుగారు బ్రిటిషు ప్రభుత్వచర్యలను, ఇండియా మంత్రి చర్యలను సమర్థించుటకు గూడ బూసకొనుచున్నారు. చెన్నపురిలో హోం రూలర్లుగూ యం కెజ్జిపీకీ బహులు జెప్పుచు, ఇండియా మంత్రి సంగతుడు గాడని, వీరు సమర్థించిరి. వీరు ఉప్పుపన్నును విధించిన, ఇండియా మంత్రి, పీలు ప్రభువుగారు లాడునులో సువస్య నిండుట తటస్థించెను.

వీరు సర్వసులను పొగడుటతో తృప్తి చెందక, స్వపరిపాలనాశయమును సయితము తృప్తికరించిరి. స్వపరిపాలనము విదేశపరిపాలనమునకన్న మేలను సంగతిని వీరు గ్రహించి రయిరి. మీదుమిక్కిలి, హిందూదేశము గాక ఇతరదేశములనుగూడ, నివి లుసర్వసు పరిపాలనము లేకబోయెనే యని వీరు విచారించిరి. ఇట్టి పీలు ప్రభువుగారిని, రీడింగు ప్రభువుగారు మరల సమర్థించుచున్నారు. ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సువలన, హిందూదేశ స్వసహాయములపట్ల దృష్టిభము మారెనట, ఎవ్వరి దృష్టిభము మారెనో చెలియదు. రీడింగు ప్రభువుగారి డిట్టి చర్యేదీ ప్రసంగముతో భారతీయులను ప్రభుపెట్టజాలరు. సర్వసు యుద్యోగుల పట్ల రీడింగు ప్రభువుగారు రభిమానము జూపుట సహజము. కాసనభవనా రాయల్ కమిషను వలదని నిరాకరించినను, రీడింగు ప్రభువు గారు తమ యధికారమును ప్రయోగించి, కమిషను కగు వ్యయమును పునరుద్ధరించిరి. సంస్కరణ ములలో నెంతమాత్రము మార్పు గలుగుట బనికి రాకున్నను, సర్వసుయుద్యోగుల విషయమున మాత్రము మార్పు జరుగవలయును. కాసనభవనలోనికి స్వరాజ్యవాదులు వచ్చిరిని, వీరికి భీతి గలుగుటలేదు. నాల్గుదినములు గడచునప్పటికి, వాకును మేకపిల్ల లగుడరని, వీరు నమ్ముచున్నారు. పరిస్థితులు కొంత వఱకు వీలనమృతమును బలపరుచుచున్నవి. యూరపియను సంఘమువారు చెలిపిన సలహా యొకటి వీరికి మిగుల సచ్చిన.

సంస్కరణముల విషయమున ఆభివృద్ధి త్వరితముగ గలుగగూడదని, యూరపియను సంఘము వారు సూచించిరి. భారతీయుల కున్నతోద్యోగములను స్వరితముగ బ్రసాదించుట తప్పని గూడ ఏక చెలిపిరి. సంస్కరణముల గూర్చి గడువు లోకలనే విచారణ జరుగునేమోయని, వీరికి భీతి గలదు. ఇటుల వీరు భయపడుట, సంస్కరణము లనిన ఇష్టములేక గాదట! భారతీయుల యభివృద్ధి కల్లు వారికి విముఖతలేదట. కాని హిందూదేశమున సావ్యవముగు పరిపాలన ముండవలె ననుకొన్నచేతనే వీరిటుల చెలుపుచున్నారు. ఐనను రీడింగు ప్రభువుగారు రవలంబించుచున్న దృఢచర్యల వలన మాత్రము వీరికి సంతోషము గలుగుచున్నది. వీరిటుల బలకుటవలన, రీడింగు ప్రభువుగారు పొంగిరి. స్వపరిపాలనమునకై తొందరపడుటవలన అభివృద్ధి కాటంకము గలుగునని, రీడింగు ప్రభువుగారు తలంపు. ఇంగ్లండులో, స్వపరిపాలనాభివృద్ధి నెమ్మదిగ కొనసాగెనని, వీరు సాదృశ్యము జూపుచున్నారు. అంత కాలము, హిందూదేశము గూడ గడవవలయుగాబోలు! ఇంగ్లండునందు మొదటినుండియు విదేశ పరిపాలనములేదని, రీడింగు ప్రభువుగారికి చెలియును. హిందూదేశమునం దటులగాను. తొందరపడవలదని రీడింగు ప్రభువుగారేమి, పీలు ప్రభువుగారేమి బోధింపవచ్చును. కాని, భారతీయులు స్వదేశమున జేమి వెలువలనేమి పడెడి దుర్భరస్థితిని గ్రహించెడివారెవరును, ఇట్టి సలహా సంగీకరింపజాలరు. స్వపరిపాలన మెంత త్వరలో సిద్ధించిన ప్రజలకంత లాభకరము. రీడింగు ప్రభువుగారు సర్వర స్వరాజ్య సిద్ధికి తోడ్పడెదరను నాశ కేమాత్ర మవకాశము లేదు. పీలు ప్రభువుగారి సంగతి సఫలే చెలుప నక్కరలేదు. వీరెవరివై నాధారపడక, ప్రజలు స్వయంశ్రియ నాధారము జేసికొనుచో, శిష్టు నానారధ కర్మ లగుమ రనుటకు సందియములేదు.

స్వరాజ్యము : మంత్రివదవి

చిత్తరంజనదాసుగారిని మంత్రిల బేర్కొనవలయునని, లిట్టును ప్రభువుగారు కోరుటలో, స్వరాజ్యపక్షమువారి ఎదుట అగ్నిపరీక్షను నలకొల్పిరి. ఇట్టి ఎత్తులలో బ్రిటిషు అధికారు లారి తేరినవారనుటకు సందియములేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారి పుడమిజేసెదరు? 13 వ తేది ఫార్వర్డు పత్రికలో "స్వరాజ్యపక్షమువారు అధికారపదవుల సంగీకరింపకుండుటకు ప్రతిపక్ష్య"రని సూచించబడెను. నిజముగ స్వరాజ్యమును ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానముపై నిర్మింప వీలులేదనియు, ఉద్యోగముల సంగీకరించుచో సంస్కరణముల పటుత్వము సంగీకరించినటుల గుననియు, ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానము తొలగవలయుననుచో, ఉద్యోగా పేక్షనుండి విముక్తులు గావలయుననియు, ఫార్వర్డుపత్రిక స్పష్టపరచినది. ఈ పత్రికలో సూచించబడిన నియమములను స్వరాజ్యపక్షమువారు కొనసాగించెదరా? దీనినే దేశ మిప్పుడు చెలిసికొన గోరుచున్నది. బెంగాలు కాసనభవనలో స్వరాజ్యపక్షమువారును స్వతంత్ర పక్షమువారునును గలసి, పెద్దపక్షమువారగుదురు. వీరు మంచిని చెడ్డకును నిరీధము సలుప గడంగుచో, ప్రభుత్వమునకు కొంచెము చీకాకు గలుగవచ్చునుగాని, పరిపాలనముమాత్రము సంభింపజోదు. ఏలనన, ప్రభుత్వ నియమిత ఫర్మలు మితవాదులు భూస్వాములు యూరపియనులు మొదలగు వారితో గలసి పరిపాలనము కొనసాగుట కెట్టి యభ్యంతరముండజాలదు. ఇప్పుడు జన్మిస్తున్న పరిపాలనము మద్రాసు కాసనభవనలో నెటుల కొనసాగుచున్నది? ప్రభుత్వసభ్యుల సహాయముతోనే గద. అటులనే బెంగాలు కాసనభవనలో కొనసాగును. ఇంతియగాక, స్వతంత్రపక్షమువారు, స్వరాజ్యపక్షమువారికి తోకగనుండుటకు మారుగ, ప్రత్యేక పక్షముగ నేర్పడ నెంచిరిని, నేటి వార్తలు చెలుపుచున్నవి. వీరు ప్రతిష్టాభవ పద్ధతుల సంగీకరింపరని తెల్లమయినది. స్వరాజ్యపక్షము వారికి వీరి వలన విశేష సహాయ ముండదని నిశ్చయముగ జెప్పవచ్చును. స్వరాజ్యపక్షమువారి పుడమి జేసెదరు? స్వతంత్రపక్షమువారు మంత్రివదవులను నిర్వహించు నెడల, వారికి స్వరాజ్యపక్షమువారు తోడ్పడెదరా? అది సహకారమే యగును. నిరీధ సంస్కరణముల ను బలపరచినటులే యగును. ప్రాతేమితవాదుల సాసమును క్రొత్తమితవాదు లాక్రమింపవలసివచ్చును. అటుగాక, ప్రస్తుతస్థితిలో స్వరాజ్యపక్షము ఉద్యోగ పదవుల సంగీకరించుచో, వారి ప్రధాననియమమున కేధంగము కలుగును. స్వరాజ్యపక్ష ముతరించును. నిన్నటిదినము జరిగిన బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షసభలో, రాజకీయ నిర్బంధములు విడుదలయగువంకు, నిర్బంధ కాసనములు రద్దగువరకు, మెస్టను నిర్ణయము తొలగువరకు, స్వరాజ్యపు కోర్కె యంగీకరింపబడువరకు ఉద్యోగము సంగీకరింప గూడదనియు, తమ కోర్కెలను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపనిచో, మంత్రిల వేతనములను నిరాకరించుటకును, బడ్జెట్టును త్రోసివైచుటకును, నిశ్చయింపబడె ననియు చెలియుచున్నది. ఇంతివఱ కనుకూలముగ నున్నది. కాని, ప్రభుత్వమువారు సుముఖ భవము గనుపఱచుచో మాత్రము, వీరు తమ కర్తవ్యముగూర్చి పునఃచారణ జేసెదరని చెలియుచున్నది. తీనియంధ మేమి? స్వరాజ్యదర్శియను, సంస్కరణము లిది వఱకే నిరూపించెను. ఇందు విషయమై ప్రజలకును ప్రభుత్వమునకును మధ్య భేదప్రాయభేద మేమియు లేదు. కాని, స్వరాజ్యమును త్వరితముగ జేయ

యమే, ముఖ్యమైనది. ప్రభుత్వమువారు స్వరాజ్యము పట్ల సుముఖులను సానుభూతిని జూపవచ్చును. అంత మాత్రముచే వారు నెలకొనలేదు. ప్రజలు గోరెడి స్వరాజ్యవిధానమును, ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింతురని పూచీపడిన కప్పు యిట్టి సానుభూతి వచనములు నిష్ప్రయోజనములు. రీతిగను ప్రభువుగారి ప్రసంగము బట్టి, సత్వర స్వరాజ్యానికి ప్రభుత్వమువారు వ్యతిరేకముగా నిలిచియున్నది. స్వరాజ్యము వారును నేషనలిస్టు పక్షమువారును కలిసి సంప్రదించినందు, ఉభయపక్షముల మధ్య సమాధానము గురువచ్చుననియు, వార్తలు చెలువుచున్నవి. ఎట్టి సమాధానము గురువునో జూడవలయును. కలకత్తా కలెక్టరు లిట్లను ప్రభువు చర్యగూర్చి కఠినవిధముల వ్యాఖ్యానము చేయుచున్నది. మొత్తముమీద శాసనసభలో, శాసనసభ్యుల ఎత్తులకన్న అధికారుల ఎత్తులే ఎక్కువ సులభముగ కొనసాగగలవని, యూహించవచ్చును.

బ్రిటీషువస్తు బహిష్కారము

బ్రిటీషు వస్తుబహిష్కారము వాంఛనీయమయినను, ప్రస్తుతస్థితిలో సాధ్యముగాదనియు, విదేశీవస్తు బహిష్కారమును పూర్తిచేయుటకు ముందుగా ప్రయత్నింపవలయుననియు, కలుపురు దెలిపియుండిరి. కాని, కడచిన కాంగ్రెసుసభ బ్రిటీషు వస్తుబహిష్కారము నామోదించెను. దీని నాచరణలో బెట్టు తెలుసు? ఇందునుగూర్చి విచారించుట కొకసంఘ మేర్పడుపబడెను. విచారణ సంఘమువారి రిపోర్టు వెలువడినటుల, అసానీయేటెడు పెన్సువార్త యొకటి చెలువుచున్నది. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యవస్తువుల నన్నిటిని ఇప్పుడే బహిష్కారము చేయుటకు వీలులేదనియు, బహిష్కారము అతీతముల వెంటనే జరుగవలెననియు, వీరు నూచించిరి. ఆరోగ్యమునకుగాని విద్యకుగాని ప్రధాన పరిశ్రమలకుగాని బహిష్కారముఖ్యముగా వస్తువులను బహిష్కారమునుండి వినహాయించవలెనని వీరి యుద్దేశము. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యములో తయారయ్యే వస్తువులను మాత్రము సంపూర్ణముగ బహిష్కారించుటకు సాధ్యముగనని వీరు చెలువుచున్నారు. ఈ సంగతి ఇతివరకు దెలిసినదే గాని వేరుగాదు. విచారణసంఘమునందు, పట్టు, మహాత్మాగార్లు సభ్యులుగ నున్నారు. బ్రిటీషువస్తు బహిష్కారము గూర్చి మొదటినుండియు ఎక్కువ కట్టుదల జూపుచున్నదియు వీరే. సాధ్యాసాధ్యములను తిన్నగ గుర్తించక, కాంగ్రెసుసభవారిట్టి తీర్మానమును గావించుటకు వీరు తోడ్పడిరి. ఇకనయినను వస్తు బహిష్కారము పట్ల దేశము తన దృష్టిని ముఖ్యముగ నిలుపుట శ్రేయస్కరము. ఇతర బ్రిటీషువస్తువులను గూడ సాధ్యముగనంతవరకు బహిష్కారించుటకు, కాంగ్రెసు సభ్యులు కృషిచేయుట మేలు. పైకీలు, తోలుసామానులు, మోటరుబండ్లు, ఆహారపదార్థములు, కలపసామానులు, గ్లాసు, కత్తులు మొదలగు వస్తువులను వెంటనే బహిష్కరింపవలయు నని వీరి యుద్దేశము. సారాయములు, పొగాకు, వినోదవస్తువులు మొదలగు వానిని దెప్పించుట వెంటనే నిలిపివేయవలయు నని వీరు గోరుచున్నారు. బహిష్కారముగూర్చి ప్రతియింటును ప్రచారము జరుగవలెననియు, నిష్పంధము జరుగగూడదనియు, అహింసామార్గము నవలంబింపవలయుననియు, వీరు హెచ్చరించిరి. విచారణసంఘమువారి సూచనలు సఫలము గావలయుననిన, వర్తకులు పక్షముగ తోడ్పడవలయును. ప్రజలు తమ యక్కరలను చాలవరకు తగ్గించుకొని, స్వరాజ్యము వచ్చువరకు భోగవాంఛను విడనాడవలయును. కాంగ్రెసు

తీర్మానమువలన, బ్రిటీషు సరుకులను వదలి, ఇతర దేశముల సరుకులను దెప్పించుట కెక్కుడు ప్రోత్సాహము గలుగును. దేశీయవస్తు నిర్మాణమున కిందు వలన నిరుత్సాహము గలుగవచ్చును. కాని ఏది ఎటులున్నన, కద్దరు నిర్మాణమును నాధ్యమగు సంతర్కలో బూర్జిజేయుటకు నడుము గట్టుకొనిన గాని ప్రయోజనము ఉన్నది. విదేశీవస్తు బహిష్కారము పూర్తియగుచో, మిగిలిన వస్తువులను బహిష్కరించుటకు తగిన సామర్థ్య మలవదుననుటకు సందియము లేదు.

కెనియా దేశీయులు : తెల్లవారల క్రౌర్యము

కెనియాదేశీయుల లాభముకొరకు, భారతీయులకు తెల్లవారలతో బాటు సమాన స్వత్వముల నొసగలేదని, సామాన్యముగ చెలువుట యాచాం మయినది. కెనియా ప్రజలపై తెల్లవారికి నిజముగ నింత యభిమానముగలదా, లేక స్వప్రయోజనము కొరకు వీరిట్టి సమాధానమును జెప్పుచున్నారో ఇందును గూర్చి నిర్ణయించుటకు పెక్కు నిదర్శనములు బయలుపడుచున్నవి. మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రికకు, జాన్ హానుగారు వ్రాయుచు, కెనియా దేశీయులను తెల్లవారు చావగొట్టిన నిదర్శనము లనుబడుచు వ్రాసిరి. రెండుకేసులలో విచారణ ఫలితము లిప్పుడు బయల్పడినవి. రెండు కేసులలోను తెల్ల నేరస్థులకు స్వల్పముగ జరిమానాలను విధించి వదలిపెట్టిరి. ఒక కేసులో, కొరడా దెబ్బలచే గాక, దెబ్బలు తగులునను భయముచే కెనియాదేశీయుడు చనిపోయినటుల తీర్పు చెప్పబడెను. మరియొక కేసులో ఆబ్రహాముయ జమాని, నల్ల పిల్లవానిని చేత నయినంతవరకు కొట్టి పిమ్మట నిశ్చయచే కొట్టించెను. ఆబ్రహాముగారు గాక మరియొకరు గొట్టిరి. తుట్ట తుడ కా బాలుడు చనిపోయెను. తెల్లవారి చేతులలో కెనియా దేశీయులు చనిపోయినపుడెల్ల, నేరస్థులను దోషరహితులని సమర్థించుటకే పాల్పడుదురని, హరిసనగారు చెలువుచున్నారు. కెనియాలో, న్యాయవిధానము కడు విచిత్రముగనున్నదని, వీరి యుద్దేశము. పై కేసులో బాలుడు చనిపోవలయునని నుద్దేశించుటచే చనిపోయెనని, నూచించ బడెనట! నల్లవారలు బాధపడకుండ రక్షింపజాలని సామ్రాజ్యము నిలిచియుండుటకు తగదని, మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక నిందించుచున్నది. కెనియాదేశీయుల సాభాగ్యముకొరకు తెల్లవారలు పాలుబడుచున్నారనుటకు కర్థము లేదని, ఇట్టి నిదర్శనముల వలన మరింత స్పష్టము గాగలదు.

రిట్రాచిమెంటు కమిటీ రిపోర్టు

పై రిపోర్టు వెలువడినది. ప్రభుత్వపు ఖర్చును తగ్గించుటకు సూచన లనేకములు గావించబడినవి. సంస్కరణములవలన ఖర్చు విస్తారముగ తగ్గినదని, రిట్రాచిమెంటుకమిటీవారు రంగీకరించెదరు. దీనివిమూర్తమునితిలోనికి దెచ్చి తెలులను నడియే ప్రశ్న. గ్రామోద్యోగులకు జీతములను హెచ్చించినందులకు ఫలితముగ, వారి సంఖ్యను తగ్గించినటుల, కమిటీ వారు కనుగొనిరి. ఇది కనువిచిత్రము గద. గవర్నరుగారికి చెప్పపురిలో రెండుభవనము లక్కరలేదనియు, గిడిఫి వనమును వేరొకరికెక్కిచ్చివేయవచ్చుననియు, వీరి యుద్దేశము. శాసనసభకు వేతనము గ్రామోద్యోగ కార్యదర్శులక్కర లేదనియు, ప్రెసిడెంటు జీతమును రెండువేల రూపాయలకు శాశ్వతముగ తగ్గింపవలె ననియు, డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటుకు జీత మక్కరలేదనియు, వీరు భావించుచున్నారు. గవ

ర్నమెంటు సెలవులను తగ్గింపవలయు నని వీరు నూచించిరి గాని, ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపలేదు. రిపోర్టునకు, వివరములు పెక్కులు గలవు. వానిని మున్ముందు ప్రచురించెదము. కమిటీ సూచనలను కొన్నింటిని ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి. మిగిలిన కొన్నింటిని వారు నిరాకరించిరి. కమిటీవారి సూచనల వలన ప్రభుత్వ వ్యయమునందు 98 లక్షల రూపాయల వ్యయము తగ్గునని చెలువుబడినది. ఈ సంవత్సర మంచనా వెయబడిన బడ్జెట్టు ఖర్చు 1864 లక్షల రూపాయలు. అందుచే తగ్గడి ఖర్చు అత్యల్పముగ నుండును.

సానిటే వార్తలు

తలకు పెన్నిసుపందెములు-బెడవాడ:- తెలవాడలో, బాలగంగాధర తిలక్ పూర్వార్థము (వారంభింపబడిన పెన్నిసు అటవంకెములు ఈనెల 22 వ తేదీన ఉదయం 7-80 గంటలకు ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగమం వాతకలలో ప్రారంభించబడును.

ఒక గవర్నరు:- శ్రీ సింహాద్రి గురువారం సభ వారు 7 బ్లాకు పురమందిరము 19-12-28 తేదీ బుధవారము కాత్రి ప్రవృద్ధిగావించును ప్రదర్శించును. అటవంకెములు కెనియా అనిటోరవాటున ప్రచురించబడినది మాత్రమే శాశ్వతముగా కెనియా తెలిసికొన ప్రార్థించు.

భగవత్కథా ప్రసంగ సభ-రామదాసుచరిత్రము ఈనెల 19 వ తేదీ బుధవారము అంగ వైఖంత ఏకాదశి వారు రాత్రి మింటిస్ట్రీలులో నున్న తొండమండలం నుండి హాల్లో రాత్రి 9 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ పాండరాలభాగవతము రామదాసుచరిత్రము గూర్చి కాలక్షేపముచేసెదరు.

శ్రీయద్రామాయణ కాలక్షేప సభ:- బ్రహ్మశ్రీ శుక్రాద్రిభగవత (గోవిందరాజు భగవతగారి పుత్రులు తంజావూరు), రామదాసు చరిత్ర గూర్చి 49 వృక్షభూమి గుంటపడి బాల్కనీపునలో, మంగళవారము 28-12-28 రాత్రి 9 గంటలకు కాలక్షేపము చేసెదరు.

ఆరుంధతీయ మహాసభ- సూరన రాత్రిబడి:- ఆరుంధతీయ మహాసభవారి యాహూతులు, గోవింద పురిశాంతిలో తలకు క్రవారం 7-1 తేదీ: ఆరుంధతీయము ఉపయోగార్థము ఉచితముగా విద్య చేయుటకు రాత్రి 12 యొటి స్థాపించబడినది. ఎల్. సి. గురుస్వామి ఎం. ఎల్. సి. గారు ప్రారంభోపన్యాసముచేసి, విద్యచుగూర్చి ఉత్సాహించిరి.

భగవత్కథా కాలక్షేప వకటనము:- రాజు శుక్రాద్రిభగవతగారు లయన బ్రహ్మశ్రీ వాణిపేయాబులబ్బయ్యభాగవతులవారియొక్క ప్రతిభావ్యక్తి, కెవాంగంకో ద్విపుత్రై పుత్రిక-భగవత భాగవతులవారిచే, ప్రాచీన కాలపేట వార్తలవ్రాసే హిందూమిడిగో న్యూస్ ఈనెల 19286 నుంచి 19287 నుండి 1928 తేదీ బుధవారము వైఖంత ఏకాదశి రాత్రి 9 గంటలకు హాల్ కేళకథము కాలక్షేపము జరిపవలయును.

రాకపోకలు:- కైప్రాయిగారి రాక సందర్భమున మదరాసు విశ్వనీత బంగళావైఖంత వారు కెనియా రాత్రి బాంకాయిమెములో మదరాసు విడిపోయిరి.

గవర్నరు ఇన్స్పెక్షన్లుగారు కెనియా రాత్రి కెనియ గూరుపోయిరి.

ఎన్. వాయిసు వి. సి. ఎన్. ఆధ్వర్యమున కార్యదర్శి గారు కేటి ఉదయం డిల్లీనుండి మదరాసుకు చేరవచ్చిరి.

ఆనంద బ్రాహ్మణులతో సహా ఎన్. సి. వాధానగారు కేటి ఉదయం మదరాసుకు చేరవచ్చిరి.

కె. కె. కాలకు వి. సి. ఎన్. బరంపురముజిల్లా సెక్షన్స్ డివిజన్ నియమించబడిన వారు, కేటి ఉదయం బాంకాయి మెములో మదరాసుకు చేరవచ్చిరి.

డాక్టరు అనీలిసెంటుగారు, ఆరుంధతీయంపరము, శీవ రాజరాసాగారుపరము, డాక్టరు కళిన్ద్రగారు, బాంకాయి నిగరమునది, డి. డి. ఎం. ప్రెస్టన్ గారు, ప్రభాకరంపర గారు శుభకారముచేసెదరు.

నిమ్మ బాల్కనీవృద్ధి సలహానింపుము

నిమ్మ బాల్కనీవృద్ధి సలహా నిమ్మలపై గా...
ఎ. ఆర్. బాల్కనీవృద్ధి సలహా నిమ్మలపై గా...
తో నొకయంశమును సేర్పరిచిరి:—(1) ది.బి. పి. కేశవీశ్వర
గారు (2) ఆర్. శ్రీనివాసగారు (3) పి. గోపాలనాథగారు (4)
పి.వి. ఎన్. సుందరమూర్తిగారు (5) ఎన్. జే. శ్రీధరగారు.
తేలు కమిషనరు గారులా బాధ్యత వహించి గాని గూడ
అధికారిత్వమును వహించుచు నున్నందున, పూని
విషయమును సమర్పించుచు, పూనిక సభ్యులను తాత్కాలికముగా
అవ్వబడుచున్నందున సమర్పించుచున్నాను. (ప్రభుత్వ కార్యదర్శి గారి సం
ఘముకు కార్యదర్శి గారును, ఈ సలహాను సలహా నిమ్మల
మార్గమునను) (ప్రభుత్వ కార్యదర్శి)

జంతుహింసా : వారిణినింపుము:—ఈసంఘము

వారు తలపెట్టి, జంతుహింసను నివారించుటకు తపన
విరాళమును స్వచ్ఛతాపూర్వముగా సంతకించి ని కార్యద
ర్శిగారు వెలుపుచున్నాడు:—(1) గా. సర్. భారత్ టాకు
హంటుగారు (2) గా. ప్యా. పి. జి. స్వేచ్ఛగారు (3) గా.
బాల్కనీవృద్ధి, పి.వి. ఎన్. సుందరమూర్తిగారు (4) రైతుచెరెడు వివపు
ఇ. హెచ్. ఎం. వాలయగారు (5) గా. పానగలరాజుగారు
(6) రెఫరెన్సులు కర్నూలు జి. హెచ్. సైమన్ గారు (7) రె
ఫరెన్సులు కర్నూలు ఇ. బార్నాస్టెన్ గారు (8) ఎ. జె. జి.
కాంతెయగారు (9) ఉయ్యాలూరి జమీందారుగారు (10) ఓడకం
పెనీవారు (11) సింపుకంపెనీవారు (12) రా. బి. జి. నం
దెయ్యాలచెట్టిగారు (13) శ్రీమతి అన్నయ్యగారు (14) ఎన్. జి.
జె. ఎల్లలగారు, కూనూరు (15) జి. బి. జి. వాలయగారు
స్వామి చెట్టిగారు (16) జె. భగవంతులు గుప్తగారు (17) వి.
పూర్ణయ్యపంతులుగారు (18) ఎన్. వీరభద్రాచారిగారు (19)
శ్రీధరచలంరాజుగారు (20) వెండి సామనలు

కార్పొరేషను అధ్యక్షునికి విందు:—ఈమలేశ్వరం

పేటవాస్తవ్యులు నిమ్మ సాయంత్రము వరకూ కార్పొరేషను
అధ్యక్షులు ఎ. సింపుకంపెనీ గారికి విందు చేసి సత్కరిం
చిరి. ప్రభుపేట కన్వెంటు స్కూలునందు జరిగిన యీ
విందుకు ఆశీర్వాదము అందించుచున్నది. కత్తిపాము
గరిడీ మాన్సు గురించినవిషయములకు గూడ అతిథులకు సహానందము
గావించినందున అల్పాహారము లాసంగబడెను. తదనంతరము
వరదరాజుగారు, మందరంపల్లె, ఎ. సి. పార్థసాధనామహా
జి. ఎ. సత్యనాథులు, పండితకంధస్వామియ్యగారు తిరుమలపల్లె
గారికి జరిగిన గౌరవమునకై అభినందించి ఆయన కార్యభార
మునుకలిపించి నిమ్మకపాతముగా పూజించెదరని కోరుతు
ఉపన్యాసములూ సంగిరి. తిరుమల పల్లిగారు ప్రభుత్వ
మిచ్చురు తమ కార్యకర్త మొగసినవారికి కడముల వెలుపురు
తన యధికారక్షేమములూ వారుభావింపబడు సంతో
షమును సంతృప్తికరముగా సంతకించి పాటుపడెదరని చెప్పిరి.
జి. వరదరాజుగారు యుగము గారు అతిథులకు ఉదయము లందించిరి.

గాంధీ శిక్షాదిన మహాసభ

చండిత వాజపేయగారిమృతికి సానుభూతి

తిరువల్లికేణి సమాద్రతీరమున శేపు సాయం
3 లము 6 గంటలకు జరుగును

డిసెంబరునెల 18 వ తేదీ గాంధీశిక్షాదిన మహాసభకు
సోత్సవము జరుపుటకు కేశవీశ్వర యొరియరు కార్యవా
మునకే గ్రామముల నన్నింటిని చండిత వాజపేయగారి మృతికి
సంతాపమును తెల్పించుటకు శేపు సాయం కాలము 6 గంట
లకు తిరువల్లికేణి సమాద్రతీరమున చెప్పిపురమున ఆంధ్ర,
ద్రవిడ కాంగ్రెసుసంఘముల ఏర్పాటు ప్రకారము బహిరంగ
సభ జరుగెను. శ్రీయుతులు, ఎన్. శ్రీనివాసమూర్తిగారు, వి.
చెక్రయ్యగారు, ఎం. ఎన్. సుబ్బయ్యయ్యగారు, ఎం. సింగర
జేలుపల్లె, గద్దె రంగయ్యగారు, కేశవీశ్వర కార్యదర్శి
రావు పంతులు, వి. ఎల్. కార్తీక, మధీ మహమద, అబ్దుల
రీఫు, అబ్దుల హమీదుఖానుగారు మాన్సు గువారా సభలో ముఖ
్యునించెదరి కార్యదర్శులు ప్రకటించిరి.

వైస్రాయిగారు

కలకత్తాకువచ్చుట

కలకత్తా డిసెంబరు 16 న:—వైస్రాయిగారును వారి
భార్యయు నేడు కలకత్తాకు వచ్చిరి. ముంబైవారినువరకు
ఇచ్చటయ్యారు. టర్క్ లు స్ట్రీట్ లో భోజనము చేసిరి.
రాత్రి యూరపిషాను సంఘమువారిలో విందుగలిగిరి,
వైస్రాయిగారు కాన్పూరు సభ్యులను ఈనాటి యిచ్చటికి
వచ్చిరి.
యూరపిషారు సంఘము వారి కవింకు
నేటిసాయంత్రము కలకత్తా ప్రదేశ్ ఆరంభములలో
నున్న మా ఆ లో జరిగిన యూరపిషారు
సంఘ వార్షిక విందునకు గొప్ప వారము
చాలమందివిచ్చిరి. సంఘకాన్పూరు అధ్యక్షుడు కారుగారు ప్రెస్
గానుండిరి. అతిథులలో ముఖ్యమైనవారు రెవెన్యూ గారునువారి
భార్యయునునున్నారు. ఎవ్వరు లేదీ టిట్టగారును, సర్
ప్రెజిడెంట్ వైటుగారును వారిభార్యయు సర్ బాసిల్ బ్లా
కెట్టును వారిభార్యయు, ఆవరబల్ సి. ఏ. ఇన్నెసుగారును,
సర్, గాజ్ (ఫ్రెడెరిక్) మెరెస్సెగారును, మేజరు వెంకట
టి. ఏ. మ్యాదిల్ గారును యితర అతిథులై
యన్నారు. చక్రవర్తికి ఆయురారోగ్యమును కలుగుగాక
యనిచెప్పి కారుగారు వైస్రాయిగారికి ఆరోగ్యము కలుగునట్లు
దీవింపుడని కోరెను. తరువాత ఉపన్యాసములలోరాజీ గారుగా
కనకరాజు వెంకటేశ్వర ఒక సంఘావళ్యకరముగా యూరపి
షారు ప్రభుత్వ సమస్యలు చేయు ఆసంఘములను శాసన
నిర్మాణసభలను భారతీయ సభలకు మనుష్యులు ఎన్నుకొన
బడిండులకు సహాయమును జూచుచున్నది చెప్పిరి. కాని ఈ
ఎన్నుకొనబడిన మనుష్యులు యింకముందు వారిదేశ తెల్లన్నును
ప్రభుత్వ మింతకుంట ప్రభుత్వమునకు కరువుగా చేయువారని
చెప్పిరి. ఛాన్సలర్ టెన్టెన్సన్ ప్రభుత్వమున లొంగిండుటకు
ప్రయత్నించువారి కుందలి మరు అచ్చిని వైస్రాయిగారు ఉప
న్యాసము చాలా సంతోషమునకు చెప్పిరి. చాలా కార్య
ములలో ఆ కలకత్తాకు వచ్చుచున్నది. వైస్రాయిగారు
టి ఒకమాధ్యమను పూజలూ పద్ధతి కంఠమున అతి చూపించె
ను. 40 సంవత్సరమునుండివచ్చు అధ్యక్షులనుండి యూరపిషా
నులకు కలకత్తాకు వచ్చిరి. వైస్రాయిగారు సంతోషమునకు
రాకు పోషించుకొనుచున్నది కానికొంతమంది
నివారణలూనున్న వారు ప్రభుత్వమును శాశనముచేయులెనని
ప్రయత్నించుటకున నిగ్రహము జూచినది. బ్రిటీషువారిలో గల
సంబంధమునకు అభ్యుదయమునకు వైస్రాయిగారు సంతోషము
జూచు పోట్లటకు సిద్ధముగానున్నారు. దీనివిషయము నిక
ద్యోగులు అభ్యుదయమునకు. హిందూజాతములూ నున్న
బ్రిటీషువారు ప్రభుత్వము సహాయముచేయుటకు పోయినట్లుయన
సంఘమువారు చాన్సలర్ టెన్టెన్సన్ తమ రాజకీయపార్టీలను
అనుజూచుకొనలేక పోతుంటేగాక, తమ విషయముల
యెడగూడ అభ్యుదయమునకు సంతకరించుటకు జూ
ప్రభుత్వముగా కొనసాగించుటకు ప్రయత్నించుచున్న ప్రభుత్వము
హిందూజాతముల గూడ విడుదలచేయును. ఇండియాలో
ప్రభుత్వముగల యూరపిషారును సంతకరించుటకు నివారణ
చేయుచినందుకు సంఘమువారి వైస్రాయిగారి కృష్ణానికారు
గారు చెప్పిరి. ఉద్యోగములన్ని భారతీయులకే యిచ్చు పద్ధతిని
కేరళము జామములలోని దిక్కుండ వైస్రాయిగారు చూపునకు
సమ్యక్ము తమ సంఘమువారికి కలకత్తా చెప్పిరి. స్వ. ప. రి
పాలనలో ఈ పేట్ కు 10 ఏండ్ల గడువును తొం
దరిగా ముగింపబడునని ఇదియేసంభవించునని తమమ్యక్మున
చెప్పిరి.

రాజ్ కమిషన్సు మేరకుల కలకత్తా సంస్కరణ
ముల కొనసాగిన కాలమునుండియు ఆగమపు తగ్గించుచునేనా
యని అనుమానము ఉంటునేకాదు. చెప్పిరి. ఇప్పుడు భూ
ముసంస్కరణములపై యిచ్చుచున్నాడు. యూరపిషారులతో
తమ వారిజాభిప్రాయములతో కేరళము భారతీయులతోను
కట్టబడుచున్న యూరపిషారులనుయొక్కదప్పుడే ప్రారంభము
అది చాలావరకు గానుండలెనని. అట్టిదే దుండెడిచెట్టితో
కారుగారుయొకను చెప్పుచు సంఘములో ఏకత్వమును వర్తకే
ములకున ఏర్పడినదికాదు చెప్పిరి. "మేము మాభారతీయులతో
మిక్కిలి స్నేహముగానుండగోరుచున్నాము. మిమ్మల సమర్థులగు
పద్ధతుల ప్రకారము హిందూజాతము తరలించబడుటకు మేము
ప్రయత్నించుచున్నాము. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమున ఈ

సిరికి ఎనగా నెచ్చి. దియు నుభవెరి నును. కారణం లేని గండం
గోళమునకు వెంట వెంటనే సదుపాయములను కలుగ చేయుటకు
లే మియన మిపలపాలనలోని కార్యకర్తల మహిమను ఇదివరకు
కట్టబడుతో పనిచేసియు ఇక ముందునూడ చేయుటకు హిందూ
జాతమునకు ఎక్కువ ప్రయోజనకారియని మేమునున్నాము.
అలాటిపద్ధతి కట్టలేని శాశనము కొరకు ప్రయత్నించువారిని
గూడ ఒకపద్ధతి ప్రకారము విమర్శన ప్రకారమును నిరోధమును
కలుగజేయు పద్ధతులనుగా మార్చునని మాకుకోరికనున్నాము
కలకత్తా, అని కారుగారు చెప్పిరి. ఉద్యోగములన్నియు భారతీ
యుల పరమచేయలేనను విషయమునూ సమర్థులై నిర్భా
గంతమును నిరీక్షించుటకు అయినవారికి కట్టకు యిచ్చుటచేసినది
సంఘము కొరకునున్నట్లు చెప్పిరి. కారుగారు వైస్రాయిగారు
ఉద్యోగమును చాలించుకొనలేనని అనుకొనుచున్నట్లు కలకత్తా
అనుమతియు 'ఉపాధి అటాచే యిచ్చుది' అను ప్రార్థనాకర్త
మునకు నిర్భయ మగునట్లు వైస్రాయిగారికి ఇంకొక కాలము
హిందూజాత ప్రభుత్వమునకు మార్గమునుచూపుడని చెప్పిరి.

వైస్రాయిగారు బహుశత్రువులకు లేదుటతోడనే సం
తోషముగా స్వీకరించిరి. ఉపన్యాసములో
కలకత్తాకు వచ్చుచున్నది. కలకత్తాకు
మూలమున సామ్రాజ్యమునకు విందుచేసెను.

యూరపిషారు సంఘమువారు విందొనర్చిన
ప్రయత్నమున వైస్రాయిగారు చెప్పిన యుపన్యాసము
కలకత్తా, కలకత్తాకు సభ్యులూ!

కలకత్తా ఆరంభము:—హిందూ మియనముతో త్రాగినం
దుకు సందేహము. కలకత్తాకు తిరిగి వచ్చుట కలకత్తాకు
అందు యూరపిషారు సంఘమువారికి కేరళప్రభుత్వము అతి
ధిగా నుండుట కురింత సంతోషము హిందూజాతముకొరకు వీరు
చేయుచున్న ప్రయత్నములను గూర్చి గడచిన సం
వత్సరము చెప్పియున్నారు. సంఘముయొక్క చర్యలలో, ఈ
రోజులలో ఏమియు లోకముండదనినది, హిందూజాతములని
ప్రభాసంబంధమైన విషయములలో తమజాభిప్రాయమును అధి
కారముతో తెలియజేయుట యూరపిషారులకునకు ఈ సంఘ
మునకు తగినసహాయము చేయుచున్నది చెప్పియున్నారు. వై
స్రాయిగారు కలకత్తాకు హిందూ మియనములకు నేని
తమ కృతజ్ఞతను కట్టెను. భారతీయుల గల శాఖలమునకు
అది యెంతయుకాల్పనాజనకమును మిక్కిలి విధించుట
కలకత్తాకు కలకత్తాకు చెప్పబడుట నేను చూచియుంటిని
వానినిగూర్చిగాని వారి కారణమును గూర్చిగాని శాశ్వతము
తెలియదు. వానిని గురించి నేను లక్ష్యముచేయును. నేనిట్లుచెప్పి
మియన మియన అనేక కారణము లక్ష్యమునెత్తెదరని అనుకొందును.
నేను బ్రిటీషువారి మియనము కలిసిగాని వెర్రిసరియవార గడ
చిన సంవత్సరము హిందూజాతమునకు సామ్రాజ్యమునకును
గూడ సంబంధించిన విషయములతో నిండియున్నది. టర్క్
జాతముతో జరిగిన కాలిఫోర్నియాను సమాప్తి జొందినది.
ఈ సమాప్తి కూర్చున్నది ను ముఖ్యముగా
హిందూజాతమునకు మహమ్మదీయుల
కును కాలిఫోర్నియా. యుద్ధపుణ్యములను కట్టెను, వర్త
నీనీతియు ఎడతెగని ఆచరణకు కారణములై యున్నవి. యూ
రపులో కాలి సమస్యలు యుద్ధపుణ్యములకు కట్టెములగా
నున్నవి. కలకత్తాకు అట్టి స్థితియను అధిక, సరియైన
స్థితికలకత్తాకునకు చాలా చెప్పబడిగా కట్టెను. బ్రిటీషు
దీవులలో అనుద్యోగము చాలా ఎక్కువగానున్నది. హిందూజాతము
నకు సామ్రాజ్యమునకును ముఖ్యమును యిచ్చియు కట్టెను
జరిగినది. బ్రిటీషులో జరగటం ఎక్కువగా జరిగినది. బ్రిటీషు ప్రభు
త్వమువారును, దొంగిలించు ప్రభుత్వములవారును యుద్ధము
తన వెనుకబడిన యూరపిషారుల విచారింతులకు ప్రతిఫలము
మును చేయుచున్నారు. సామ్రాజ్యము యుద్ధములో జరుగు
గానుటకు చేసిన ప్రాంతతోడనే కాలిని తెలియించుచు
యూరపిషారుల గూడ సాధించుటకు ప్రయత్నించుచున్నది.
ఈసమస్య హిందూజాతమునకు గూడ కొన్నియనుభవములు
జరిగినవి. ఈ సమస్యను అ. రిమియన్సు మెన్సి. కా. రిమియన్సు
హిందూజాతమునకు చాలా ముఖ్యమైనది. మొదటి భారతీయ
సభ కేరళా కేరళాలో సమాప్తి జొందినది. ఆ సమాప్తిలోను
అంతకుముందు జరిగిన సభలను చాలా ముఖ్యమైనది. అనుభూతి
కలకత్తాకు నేను తిరిగి చెప్పకకర్త. ఎ. ఎ. కేరళాకు శాసన
నిర్మాణము అనునది అమోఘములకు మిశ్రమమునకు ప్రత్యే
కముగా ముఖ్యమైనది. గత సంవత్సరము మున ఆ రి
స్థితికలకత్తాకు కలకత్తాకు మిక్కిలి కలకత్తాకు కలకత్తాకు
రిస్థితికలకత్తాకు నేనీయించుచు. ఈ ప్రయత్నములకు కలక
త్తాకు కలకత్తాకు మిక్కిలియనుభవ అభ్యుదయమునకు కలకత్తాకు

న ఒక సంఘము నవాయము చేసినది. దీని నవాయము లేకపోయిన నట్లుంటున్న చూపు బయటకు కలగజేసికొనెను. మానవరక్షయొక్క ఫలితములు యిప్పుడు మేము పనిచేయుచున్న బట్టెలుకు మాత్రమే గాక ముండు చూడ సమాయకారములు ప్రయోజనకారియగు నుండును. బాలకన్యకు బాంధవ్యములకు కనకశ్రుతి గాను గవర్నరు లేక నరలు గా నాకున్న చాక్లర్ల లక్షణము లన్నియుగా నే తిను ప్రకారం పతల సీత చిత్రించినది. అర్థశతాబ్దములను గురిగా తెచ్చుటకు ఉత్పత్తును ఎత్తువ చేయుటకు కా ప్రత్యేకాధికారమును ఉపయోగించుటకు మేము మార్గము నాకు కనబడలేదు. ఈ నాచర్యవలన పుట్టిన నిరోధక శక్తివలన లింకను చచ్చిపోలేదు. వానిని నేను బహిష్కరణగా స్వచ్ఛతరయియిచ్చాను. నాకు సంబంధించినవందలకు తగినావాడు అవసరమేలేదు. కాని గడచిన కొన్ని మాసములు అర్థశతాబ్ద కాచర్యము సవరించునని నాకు కన్పించు లిగించినది. నాచర్య హిందూ దేశకే నమ్మకము నకు సహకారియగుట నిర్వివాదాంశము. మిత్రత్వము పద్ధతుల ననుసరించి తెచ్చి అధ్యంతరములు ఆధారములు లేనివి నుజువు చేయుటచేసి, ముఖ్యమంత్రియందు యింపియిచ్చి కాన్పరస్పరము జరిగినవి. వాని ఫలితములను గురించి నేను చెప్పనక్కరలేదు. ఈ కాన్పరస్పరము ఒక్కడెవరయినా ప్రజలు చెప్పవలసియున్నది హిందూ దేశములో పలుమారులు అసాధారణములు జరిగినవి. వాని గాఢములగాని నిజమైనవి కాని యాసభలోని చర్చలవలన స్పష్టమైంది. మొట్టమొదట స్వాతంత్ర్యములో హిందూ దేశమునకు కానున్న పదవి అను విషయమును కాన్పరస్పరము జరిగినది. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారును దోషియినవల వాడును యి పీఠము విషయములలో హిందూ దేశము మనస్సుల విషయమై కేవలవలె దూరముగా కూర్చుండునని చెప్పి మనలను కన్పించుచున్నాడు. క్రొత్తగా జరిగిన ఇంపీయము కాన్పరస్పరము అయినవలె వారు ఈలాటి తగాదా తీరుక రాజదని అనుకొందును. ఏలన, రెండు కాన్పరస్పరములూ గూడ ఇండియాను యిండియాను సంబంధించిన విషయములను ప్రాగ్భావముల కనబడుటయే గాక నభిలషా చాలదినములు ఇండియాను మస్సులను గురించినవి. యిండియా అభిప్రాయములను గురించి మాత్రమే విచారణ జరిగినది. మరియు నామనములను చేయన యిండియాను విషయము లన్నియు సానుభూతియు లక్ష్యమును లేకుండుననియు, క్రమశిక్షణనుండు లెటుచు అను ప్రత్యేకమున నట్లుంటుంటియు పైట్రాక్టరీ గారి చేతిలో నున్నది. నాకు నూతనముగా అవ్వబడిన ఒక సన్మానపత్రములో కొంతమంది యిండియానుకు ఈ యిష్టమున చిత్తుచేయుచేయుచేయు పైట్రాక్టరీ గారిని మధ్య కేసు నుట్టుగా చెప్పిరి. కాన్పరస్పరములలో యిండియా కొరకు వాదించిన నవయిండియాన్ డెలిగేట్లు ఆఫ్ఫీరు మహారాజా గారిని గర్వితేజమున సుప్రసాదించిన మనము ఋణములము.

కాని నాకు నవయిండియాన్ డెలిగేట్ల పీఠ ప్రభుత్వము యొక న్యాయముచే నవాయముచేయబడినది. పీఠ ప్రభుత్వము చెప్పిన వానికంటె ఎత్తున సరిగా, ఎత్తున సానుభూతితో, ఎత్తున బలముకలగుటగా ఏ భారతీయుడును చెప్పలేదని నాకు భారతీయున్న హితులే చాలమంది చెప్పిరి. గత సంవత్సరము హిందూ దేశములోని ఉద్యోగములను గురించి మాట్లాడితిమి. భారతీయులను విశ్రాంటిచేయుటకు నూర్చియు ప్రాదేశికతలైవకా నూర్చిన ప్రశ్నలు మన మున్నులలోనుండి యున్నవి. మనపరిపాలనా పద్ధతిలో ఏ మార్గము మార్పున్నది, ప్రభుత్వము చేపట్టిన తన చర్యలను సదిపించునో వానిలో గూడ మార్పులు గలవని ప్రభుత్వము వారికి నమ్మకమున చిత్తుచేయ హిందూ దేశక్షేమమునకు గూడ భంగము కలుగును.

కాదుగాని నర్వీకులను నూర్చియు హిందూ దేశము భవిష్యత్తుకొరకును పరిపాలనాపద్ధతి సమర్థముగా జరుగుకొరకును క్లియరుమెంటుకొరకు మిగులుమునాడు చేయుచున్న పనిని నూర్చియు మాట్లాడియున్నాము. ప్రభుత్వముయొక్క నవరక్ష నిలదీసెట్లుయిన యిండియానైజము అభివృద్ధి నూర్చి మిగులుమునాడు వారు సానుభూతితో చూచుచున్నామని నాకు గాను నమ్మకము చెప్పియున్నాను. నర్వీకులకు కష్టములను క్లియరుమెంటుగా కాపాడవన కర్హి. తగిన పరిపాలనలో నర్వీకుల ఎ.ప్లాంట్ మెంటు సిఫినిగూర్చియు రాజుల కమిషన్ వారు పరిక్ష చేయుచున్నాడు. కాట్టి ఏకైకము చేసి మాట్లాడెను. ఈ సమస్యలను తీర్చుటయిండియానుకు సంస్కరణముల నూర్చిచిన చేయుటకును గాలముఖ్యము మిగులుమునాడు యిండియానుకు డే.కె.గం బగునకుల యాచర్యములను నూర్చి గానుగా నాలో

వింది లాగు లేకమానవకారి విచారణచేసిన మిండిభిప్రాయ లాభము నిచ్చునని నాకు తెలియును.

లోపలిరావడి జరిగిన విషయము నూర్చి ఒక క్షణము నన్ను మాట్లాడెను. ప్రస్తుత సమయము చాల ముఖ్యమైంది మొదటి భారత కానవర్ధ యొక్కయు రాష్ట్రములలోని క్రొత్త కానవర్ధములకు కలయికయు నభ్యులు వారివారి పనులలో ప్రవేశించుచున్నాడు. కొన్ని సెలవులకు వారేవారము సేసిన అభివృద్ధి నేను తెచ్చియున్నాను వారు కలబడనటువంటి యొకపని నిడదె యున్నాడు వారు క్రొత్త భూములలో దున్ని విత్తియున్నా అప్పుడు మొత్తం దిన మొక్కల యొక్క ఫలమును ముందు వారిని అనుభవించునని విడిచి యున్నాడు వారిలో చాలమంది తిగి ఎన్నుకొనబడి క్రొత్తగా ఎన్నుకొనబడిన కానవర్ధములకు సంఘసభ్యులకు వారివార్యులకు కలయిక చేయబడిన వ్యవస్థలకు సహాయము చేయుచునని నమ్మెదను. కాని క్రొత్తసభలలో భూమి సభలకు రాక వివాదములైన వారునుడ నున్నాడు. ఏరిలో కొందరు భూమి అందరున విచ్చుకొని అదృష్టము లభిస్తునులకు కట్టియు హిందూ దేశక్షేమమునకు భంగకరమని నా ప్రభుత్వము తలంచు నట్టియు అభివృద్ధి అభిప్రాయములను కలిగియున్నాడు. అయినను, కానవర్ధములను నిర్వించువారికి వారును కట్టియున్నాడు. కనక వారును మహారాజు కట్టిన వాడుగా గ్రహించిన విషయములకు కాంకరకును, అభివృద్ధి తెచ్చుకొను కలుగు పద్ధతులకే యిష్టపడుదురు భూమి ప్రభుత్వము మొట్టిగా కొంతటికి నచ్చినను అనుభవ మొక్కడైన కొందరి యిండిభిప్రాయములను కాన్పరస్పరము చేయ బడుటనే పదిలచెట్టి ఎత్తున కేరధర్మి హిందూదేశమును నేను చెప్పిన ఉద్దేశములకు నమ్మకంగా గ్రహించునని నమ్ముచున్నాడు. వారిని నా ప్రభుత్వము నకు అభిప్రాయభేదము కలిగినను హిందూ దేశక్షేమముకొరకు వారిలో వారు నమ్మకొందునని నమ్మకము ఇక కేరధర్మి గారికి చెప్పెదను. హిందూ దేశమునకు సంబంధించినవలె ముఖ్యకర్తలది మనమందరమున కేరధర్మలమే హిందూ దేశక్షేమము కొరకుని రాజుకర్తలగా పనిచేయుటకు భారతీయులలో సమానముగా కలిసి పనిచేయుటయే ముఖ్యదర్శనముగా మిగులుమునాడు చెప్పుకొనియున్నది. అభివృద్ధి ఎంత లో. దిగున కలుగలేననుచు నానిని నూర్చియు హిందూ దేశక్షేమము ఎట్లు సేరకొనలే ననుచునని నూర్చియు లేదా భిప్రాయము అనుచు. కొందరు, వారు గారు గత సంవత్సరము చెప్పిన ఉపమానంకారము ప్రకారము, ప్రోవలో నున్న పద్ధతులను అపాయములను మనములోనుంచుకొని రెయాలై న్యాయములను కట్టిబండితోలుచుడు. గుట్టులను అయింపెట్టి తొందరగా తోలి బండిబోర్డు గొట్టుటవారికి యిష్టములేదు. ముగిందరు బండి రెయాలై కాని గుట్టులను కట్టి కేరధర్మనునదితోలుకట్టిన కలబడింతురు ఏదొక యిండియానుకు దరిద్రత్వమును ప్రకృతియు, తొందరయు పుచ్చలేకుండుటయే నిజముగా రాజకీయభివృద్ధి నివృద్ధి. ఇంగ్లాండులో ఓట్ల చూచి త్రను గాని ప్రజా రాజ్యము, స్వాతంత్ర్యము ఎప్పుడు నచ్చె ననునవిషయము గాని తీసికొనుట అభివృద్ధి క్రమ పద్ధతిని నచ్చుకొని, అనిర్వించినవారు వారిని రాజ్యములో ఎప్పటికప్పుడు కట్టిచేయుచు నచ్చిరి. అయితే ఈలోపలలో అభివృద్ధి భవిష్యములో తొందరగా కలుగుచున్నది ను మాట, నర్వీకు, బాధియవారులను ఎక్కడ కర్వించుగా కొట్టుకొనుచున్నది. ప్రభుత్వపునలో సాల్వేషన్ కు దానిచ్యులను మార్చుటకు యిప్పుడు భూమి లై వెన్నుకొని ఉన్నాము కలము. అట్టి మార్పులకుంద కర్తవ్య హిందూదేశము నేను కడటివాడను. ప్రజల మనములలో యిట్టియుద్దేశములు కలిగించున నా సానుభూతిని నావుచున్నాను. అయినను రాజకీయభివృద్ధి విషయమై నేజెప్పిన అభిప్రాయమును మార్చుకొనను అభివృద్ధి కావలెనని నిశ్చయముగా కొరింపకమాత్రమున వారిలో గల కష్టములన్నియు వారికి తెలియునని నిర్ధారణలేక కడచిన కొన్ని సంవత్సరములలో చాలా అభివృద్ధి చేసినది బ్రిటిషువారి ప్రభుత్వము ఎట్లునిర్వించుట నీకనుచు వారు కడచిన వాక్యములతో నున్నవరకు బడినది తొందర విషయమై మనము జాగ్రత్త వహించుటయైన ఇట్టి తొందరలకు మనము గంభీరములను చేరలేక పోవచ్చును. హిందూ దేశమునకు సేరకొని హిందూ భూమి, మహమ్మదీయులను, యూరపియనులను, అందరును కలిసి ఒక నైస్వయముగానడచుచు కేరధర్మమును బానిసత్వమును ముందుచేయుచు మార్గము బానిసత్వమును ప్రజల సౌఖ్యములకును సౌకర్యములకును తగు గమ్యస్థానముచేరగలుగుడు. (ఆ. ప్రె.)

మద్రాసు కానవర్ధ ఎన్నికలు

క్రీస్తులైన పోతాక ద పోతాకర్లు కంతులుగారి ఆచారములను వలన భారతదేశ స్థానము గలం జిల్లానుండి ఇంకొక ప్రతినిధి ఎన్నుకొనబడలసియున్నది. ఈ 10 వ తేదీ అందులకు నియోగము జరిగినదియు అభ్యుదయము. శ్రీమత్ కళిధామణిగారి స్యరాజ్యవాడులపక్షమున నేడు నియోజితుడైనాడు. ఆ స్థానములకై శ్రీయుతులు మదనూదన పోటి గ్రామి, సామి నేని అదివారాయణరావు నాయుడు గారు గూడ పోటీనగుచున్నారు. ఈసారి శ్రీయుత మెధో గారు ఎన్నుకొనబడును కని నమ్మనమ్మును. వారిపక్షము స్యరాజ్యవాడుల ప్రతినిధిగా నిలుచుచున్న వాదనములేక ఆంధ్రప్రదేశ్ లు కేటము వానిపక్షమున పనిచేసి నంగీకరించినాడు. (బాపుగంధిలేఖ)

అమృతాంజనం దీపోవారి

సుప్రసిద్ధాక్షరముల జాబితా.

	రు. అ.
1. తీర్థరాయనము మాత్రము ఆదర్శమునకు ...	1-4
2. కృష్ణగురికల భాతుపుష్టికి ...	1-0
3. జ్వరవారి జ్వరములకు సీసా 1-కి ...	0-12
4. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు ...	0-10
5. మూలకంకల లైలము దర్శి 1-కి ...	0-12
6. తామరలైలము; తామర, తీటకు ...	0-8
7. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి ...	0-8
8. కలరా మాత్రము. వాంతిభేదలకు ...	0-8
9. దంతకులవారి, కండ్లపోటుకు ...	0-8
10. కర్ణకులవారి, చెవిపోటుకు ...	0-0
11. గజ్జికలైలము, గజ్జిచేదలకు దర్శి 1-కి ...	0-8
12. కనుకలైలము, కిరణకులకు ...	0-8
13. చేలకు మందు సీసా 1-కి ...	0-4
14. కుచ్చుకు లైలము, దర్శి 1-కి ...	0-4
15. దంతచూర్ణము, కండ్లపోటుకు ...	0-4
16. ముఖభాగి మాత్రము ...	1-2
17. ముఖభాగి లైలము, పుండ్రకు ...	1-0
18. కోమలవారి వెండ్రుకలు ఉడుకుకు ...	0-8
19. మోహినీలైలము వెండ్రుకలు వెరుగుకు ...	0-12
తెండికేటల ప్రస్తావన 1-కి రు. 1-0-0 అ	
20. ముందు నూనె సీసా 1-కి ...	0-8
21. గ్రహాగి మాత్రము దర్శి 1-కి ...	0-8
22. బాలాగి మాత్రము, మలబద్ధము ...	0-8
బంగారు కేటలపుస్తకము 25 కేటములకు 1-కి రు. 8-0-0 అ	
23. వెప్పురుమెంటునూనె ...	1-4
24. చందిరిత్రుసీమిడి కెన్ను 1-కి ...	2-8
25. కుసుమారి మాత్రము, కుసుమవ్యాధులకు ...	1-0
26. కేకకు ద్రావకము సీసా 1-కి ...	1-0
27. కఫవారి కిరగట్టు దగ్గులకు ...	1-0
28. కఫవారి చూర్ణము, దగ్గు, ఉబ్బనములకు...దర్శి 1-కి	0-8
29. మందరిలైలము, ముఖకాంతికి ...	0-8
30. కిరగేదన మాత్రము, కలనొప్పుకు ...	0-8
31. నేత్రాంజనము, కంటవ్యాధులకు ...	0-4
32. జంతువాతవారి, ఎముడికలకు ...	1-0
33. ఉబ్బనమునకు మందు ...	2-0
34. వాయువుపోటుకు మందు ...	1-0
35. విరోచనములకు మాత్రము దర్శి 1-కి	0-8
36. కస్తూరిమాత్రము వెద్దవి మంచిది	50-కి 0-10
37. వామకర్పూరము ...సీసా 1-కి	0-8
38. నేపాళదేశపు కస్తూరి మంచిది ... రు. 1-కి	40-0
39. కంకమపువ్వు ...	8-8
40. పచ్చకర్పూరం 1-న రకం ...	8-8
41. పచ్చకర్పూరం 2-న రకం ...	1-0
42. బాన్సు లేక అది పచ్చికానా ...	8-8

మోహినీ లైలము

శ్రీ పురుషులకు వాడుటకు యోగ్యమైనది.
 రు. ౧౦ అల సీసా 1-కి అలము 0-12-0 మాత్రము.

అమృతాంజనము దీపో,
 బొంబాయి - మద్రాసు

రెడ్డి బుద్ధు, రాయవరము, గోదావరి జిల్లా.

బల్లారి, అనంతపురం, రీసెటిల్మెంటు

రంగనాథ మొదల్యారుగారి తీర్మానము

సంపూర్ణముగా చర్చ

కడవిక గురువారమునాడు ఏ. రంగనాథం మొదల్యారు తీర్మానమును రీసెటిల్మెంటు తీర్మానమునై చర్చను జరిగినది. ప్రతినిధులున్నాము. అతీర్మానమునకు 81 మంది అనుకూలముగను, 14 మంది ప్రతికూలముగను నుండిరి. అందుచే అంగీకరింపబడినది. ఫలితము గురువారమునాటి ఆంధ్రప్రదేశ్ లోను ప్రకటించబడినది.

తీర్మానము

“ల్యాండు రెవిన్యూపద్ధతులను నిబంధనల రూపముగా నేర్పబడి చట్టరూపమున నుంచినగాని 21-7-22 తేదీన రెవిన్యూ 1882 ప్రభుత్వపు ట్రైబ్యునల్ ప్రభుత్వమువారు అచటలో పెట్టరాదు.”

గౌ. న్యాయాధ్యక్షులు

ప్రభుత్వమునకు గౌ. ఏ. ఆర్. న్యాయాధ్యక్షులు ప్రతినిధియై బయ్యిరి. బల్లారి జిల్లాలో బడలెత్తి బాగుగ లేదని కారణమున ప్రభుత్వపు ట్రైబ్యునల్ అచటలో పెట్టరాదని రంగనాథం మొదల్యారుగారి కోరికగనున్నది. ల్యాండు రెవిన్యూ సెటిల్మెంటు నూచలన అమలులో బెట్టలేనిదని, పర్మనెంట్ రెవిన్యూ సెటిల్మెంటుపద్ధతిని అమలులో పెట్టటము క్షమనీయమని కోరెను. భూమిలను చెప్పి ఒకటింటికియై యుపసంఘమునకు బంపబడినది. ఈ కంఘుని వేదికయు ప్రభుత్వమున కందినది. ఈలోపుగ కర్మసెంటు రెవిన్యూ సెటిల్మెంటును గురించి తీర్మానము ప్రవేశ పెట్టబడినది. అతీర్మానమునకు అధిక సంఖ్యాకులు తమయంగీకారమును జూపిరి. అందువలన మొదటి బిల్లును గూర్చి యాలోచింపక, అవలంబించుటకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వము మాత్రము సెటిల్మెంటు తరమున వెంటనే యుపసంఘములకును, పర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు పద్ధతిని భారత ప్రభుత్వమునకు, రాజ్యాంగమంత్రియొక్క కమిటీకిని యాలోచన ల్యాండు రెవిన్యూ బిల్లును ఆలోచింపవలసిన బాధ్యత రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకు తీసుకొనినది. పర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు విషయమై ఈ ప్రభుత్వమునకును, భారత ప్రభుత్వమునకును జరిగిన యుత్తర ప్రతినిధులను నేను కాసంఘములకు చూపబడినది. కాని ఆ ఆధారము అమలులో బెట్టనూచలన మాత్రము లేకుండునట్లు. కాని ల్యాండు రెవిన్యూ విషయమై నాకచ్చిలను గావించవలసింది. ఆ యుద్దేశ్యముతోనే, ఈ మొదటి కర్మాచితు సమావేశమున ప్రవేశ పెట్టబడ్డాయి. అవిల్లును ప్రవేశ పెట్టవలెనను, బల్లారిలో రీసెటిల్మెంటును ఆపుదుల చేయుటకు నేనంగీకరింతును. కాని కడవిక ఘటన ఆమోదింపబడి విల్లును ప్రవేశ పెట్టరాదు.

శివరావుగారు:—సర్ మహమ్మదు నాబిబుల్లాగారు పోయి గారు విల్లును అమలుచేయ నుండిరి. అవిల్లు ఏదోయి నామోదింపబడిరి ప్రతినిధులు ఒకరినొకరు తలపడిరి.

గౌ. న్యాయాధ్యక్షులు:—ఆయన పంపుమునకు అధ్యక్షులుగ నుండి సర్ నాబిబుల్లాగారు విల్లు నామోదింపవలెను. ప్రతినిధుల ప్రభుత్వ మంతయు ఒకటై తీరుతలెనని సిద్ధాంతమున నేను అంగీకరింతును.

సి. వి. వేంకటరమణయ్యగారు:—ఆయన రెవిన్యూ పద్ధతిని అభివృద్ధిచేయు బట్టి విల్లు అంగీకరించినా లేక తనస్వంత బాధ్యత వై అంగీకరించినా?

గౌ. న్యాయాధ్యక్షులు:—కార్యనిర్వాహక కమిటీలో సమాచరము మొదటి ఆయనలోటి యోగ్యతలేదు. ప్రభుత్వమువారు అంతటి ప్రాయము అంగీకరించుట కొడవదరు. అందుచేతనే శివరావుగారు కొంచెము పొరపడిరి నేను తలంచుచున్నాను.

శివరావుగారు:—కార్యనిర్వాహక కమిటీలో ఆలోచించలేదా?

న్యాయాధ్యక్షులు:—నాకు తెలియదు.

క. రామలింగారెడ్డిగారు:—ఆయన పంపుమునందు ప్రభుత్వోద్యోగం లనేమీ లాభిరే. వారు సంపూర్ణముగ విల్లును ఆమోదింపిరి. ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వోద్యోగులకన్నను ఉదార చూపుదుములు.

న్యాయాధ్యక్షులు:—ప్రభుత్వమువారు కంట్టుముసికొని అంగీకరించెడి విషయముగాదు.

రెవిన్యూ ఇంకక రివల్యూషన్ కాబోయినది. దానిని రక్షణ చేయవలసిగాని, అందరి చట్టముల పరిపాలనమునకుగాని ఈ పద్ధతి

కర్మము భారత ప్రభుత్వమునకును, రాజ్యాంగమంత్రిని బాధ్యత వహించి యుండును. ఉపసంఘము అంగీకరించి కుంపి విల్లునే రాజ్యాంగమంత్రి పంపివయ్యెదల, ఆయన ఆ తేదీపించియుండును. భారత ప్రభుత్వచట్టములోని 81-వ-క్లెక్కును ప్రకారము విల్లును మొట్టమొదట గవర్నరు-జనరలునకు పంపవలసి యుండును. విల్లు విల్లు చట్ట రూపముగా అప్పు వరకును రీసెటిల్మెంటును ఆపుతల చేయుట లేదని గత పర్యాయము కర్ మహమ్మదు నాబిబుల్లాగారు చెప్పియుండిరి. చట్టముగనుకను, రీసెటిల్మెంటును ముడిపెట్టరాదు. ప్రభుత్వమువారిలో కాంట్రాక్టు ముగియవచ్చు, రయితులకు ప్రత్యేక సౌకర్యము అందవలెనని సిద్ధాంతములేదు. పర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు విషయమై నిర్ణయముగనుకను, ఇంత కాలమునుండి కొంతవరకును క్లెక్కు కమిటీ జనుగుండునకును ప్రభుత్వము ఆరువుచుండవలెను, కొన్ని జిల్లాలలో రీసెటిల్మెంటును ప్రవేశ పెట్టి మరికొన్ని జిల్లాలలో ప్రవేశ పెట్టవలెను మిగిలినవి యాచితముగా నుండును. ప్రభుత్వమువారు బల్లారి జిల్లానుండి అభిమానము గలిగియున్నారని శిస్తుముజరా యాచితమున కచ్చిలతో ఆవిషయమై అప్పుడు ప్రభుత్వమువారు ఆలోచింపవలెను. ఎల్లప్పుడును రీసెటిల్మెంటు నూచలన అమలులో పెట్టువలెను, బల్లారి కి గలగు సమస్య మేమియు లేదని గౌ. న్యాయాధ్యక్షులు తీర్మానము నకు ప్రతినిధుల మిచ్చిరి.

కర్మము నాయకులుగారు

కర్మము నాయకులుగారు రంగనాథం మొదల్యారుగారి తీర్మానమును బలపరచిరి. సెటిల్మెంటు ఉద్దేశ్యము ఆ నేతలకుండి యుపసంఘమునకు కర్ మహమ్మదుగారు అధ్యక్షులుగ నుండిరి. ఆయన పంపుము పంపిరి. ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించు విషయము చచ్చికు వచ్చినపుడు కర్ మహమ్మదు నాబిబుల్లాగారు మిన్నకయింపలేదనియు నాజ్ఞాపకము, నూచలన మొట్టమొదట ఆయన గావించుచుండెను. ఆనూచలన ఉపసంఘములకు సంతోషపూర్వకముగ అంగీకరించు చుండిరి నాకు జ్ఞాపకము.

కర్ చారణ్ టాడంటగారు:—పై కాన్సు కమిటీ ఏమైన నూచలన గావించుచుండిన ఆనూచలన ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించుచుండిరి.

కర్మము నాయకులుగారు:—పై కాన్సు కమిటీ కర్మముకు గురై కాన్సు మొదటి స్వయముగ గావించునూచలన ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింతుని నాద్వంద్యము.

ఈ కరీంపట్టణ రీసెటిల్మెంటు బల్లారి అనంతపురం జిల్లాలకు ఆర్డరుంచును. కాబట్టి నేను దానిని ఆమోదింపుటకు అభ్యంతరము లేదని కర్మము నాయకులుగారు చెప్పిరి.

హో. మొదటి గౌ. న్యాయాధ్యక్షులు వాదములను వింటియును సి. వి. ఎస్. నాసింనా రాజుగారు రంగనాథం మొదల్యారుగారి తీర్మానమును బలపరచిరి.

ప్రతినిధులుగారు

సర్వముగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. హో. మొదటి గౌ. న్యాయాధ్యక్షులు వాదములు అంతర్ముఖముగ గాని సహేతుకముగ లేవు. ల్యాండు రెవిన్యూపద్ధతులను చట్టరూపముగా నుంచవలెనని జాయింటు కమిటీ 4¹ సవరణముల క్రిందట శివరావు చేసెను. ఈపని ముదు గావించుచు ప్రభుత్వమువారు చెప్పిరే గాని అపనిజరుగనో లేదో తెలియదు. ప్రభుత్వకార్యములు అతి నెమ్మదిగ జరుగుచున్నట్లు తోచుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు సామాన్యముగ ఆయన యోగ్యతల మాటలను, అనుభవము మాటలను నమ్ముట యాచారమైనది. ఈ సందర్భములలో క్రింది యోగ్యతల మాటలను ప్రభుత్వమువారు ఆలకింపవలెను. హో. మొదటి గౌ. న్యాయాధ్యక్షులు ఒక విశిష్టమగు సమాధానము నొసరిరి.

గౌ. న్యాయాధ్యక్షులు:—ఆయన యోగ్యతల యభిప్రాయమున నేను గౌరవముతో మాదిరి నని చెప్పితిని.

సర్వముగారు:—అభిప్రాయములను గౌరవముతో మాత్రముగాని వానిని అంగీకరింతును. ప్రభుత్వమువారి కాయభిప్రాయములెంత ముఖ్యమైనదియు ఇందుములమున తెలియుచున్నది.

ప్రభుత్వమువారు ల్యాండు రెవిన్యూ కమిటీనియోజించిరి. ఆ కమిటీ ఏదోయి నూచలన గావించెను. ప్రభుత్వము వారు నూచలన అను ఆమోదింపవలసియుండినది తెలుస్తూ రైతుల కిచ్చినది కనుకను రూపమున నూచలనము సామూహిక పద్ధతిగా ఈ కమిటీల నియోజనమునకును తెచ్చింపవలెనని కాసంఘ గావించెడి నూచలన ప్రతినిధులు

చూచునో ప్రభుత్వమును అంగీకరింపదని గౌ. న్యాయాధ్యక్షులు చెప్పియుండిరి. హో. మొదటి గౌ. న్యాయాధ్యక్షులు మొట్టమొదటను కార్యనిర్వాహక కమిటీ నుంపురముగా కాసంఘములో బడియుండు కాల మేలెంచగలదని ఆయనకు నేను హెచ్చరిక గావించుచున్నాను. రయిత్వారిపద్ధతిని ప్రతి ముప్పది సంవత్సరముల కొకయారు సవరింపవలసిన యాచరములేదు. మొదట కర్మసెంటు సెటిల్మెంటుగ నే యుద్దేశించబడినది కాని దురదృష్టవశమున కడవికను రాజధానియైతలచేట్లు కార్యక్రముగ నిర్ణయింపబడినది. రయిత్వారిభూస్వాములకు కొంత ఆకన ప్రతిగా లుకలెననియు శివరావుగారు యుద్దేశ్య మని సర్వముగ తీర్మానము చెప్పిరి.

అంతటి రంగనాథం మొదల్యారుగారు చర్చకు ప్రతినిధుల మిచ్చిరి. బల్లారి అనంతపురం జిల్లాలలోని బీదలగిరి ఎల్లుడెనో వివరించుచు, అజిల్లాలలో రీసెటిల్మెంటును కొంత కాలము ఆపవలెనని కోరిరి. ల్యాండు రెవిన్యూ సెటిల్మెంటు నూచలన చట్టరూపముగా నుంచిన, బల్లారి అనంతపురం జిల్లాలలో కిల్లును హెచ్చిచేయుటకు కారణము కన్పించని మొదల్యారుగారు చెప్పిరి.

రెవిన్యూ సెటిల్మెంటు ఎల్లప్పుడు బల్లారి జనతలకుం జిల్లాల విషయమై అక్రమముగా నుండలేదని తేగాడు (రెవిన్యూ కార్యదర్శి) చెప్పిరి.

రీసెటిల్మెంటు పంపుము జనుగుండుననియు, వానిని కమిటీ అపుడు చేయుటకు వీలులేదనియు గౌ. న్యాయాధ్యక్షులు చెప్పిరి. ఏవైనా జరగాలె కావలసినయెడల, ఆ రెండు జిల్లాలలో ప్రభుత్వము నిర్ణయముగ నుండును. ఈ వాదాసమానము కర్మమునై మొదల్యారుగారు తీర్మానము నుంపారించి అంగీకరింపని గౌ. న్యాయాధ్యక్షులుగారు చెప్పిరి. అంతటి సమస్యలు గైకొనబడినది.

తీర్మానమునకు ప్రతినిధులకు సమ్యక్తుల గైకొనినవారిలో ఇకవురు బాధ్యనిర్వాహక కమిటీలను, రివల్యూషన్ ప్రభుత్వము జరియూరొపించిన సభ్యులను ఒకరిద్దరు అధికారతరగ సభ్యులను, రామనాథ రాజుగారును నుండిరి.

తీర్మానము అంగీకరింపబడినది అధ్యక్షుడు తెలుపగానే కరతాళకర్మము కావించబడినది.

రాజమండ్రి పి. డి. ము. కోర్టులో

1923 సం. నెం 502 దు అసలు వ్యాజ్యం

వాది:— మామిడి బుచ్చయ్య

ఎది

ప్రతివాదులు:— 1 భువిపల్లి సీతారామయ్య

2 యా ను దరామయ్య

1 వ ప్రతివాదికి నోటీసు

ఈ దావావాదికి లేటు భువిపల్లి సీతారామయ్య గారు ప్రాసియ్యి (ప్రాసియ్యి) ట్రస్టియూ దావా తెచ్చి నాకు, 1924 సం. జనవరి 10 తేదీ వరకు 11 సం. లకు సదరు కోర్టులో సదరు దావాకు వుత్తరము చెప్పటకు మీద స్వయముగా గాని ప్లీడరు ద్వారాగాని హాజరు కావలయును. అట్లు హాజరు కానియెడల మీ హాజరుయందు ఆ దావా విమర్శచేసి తీర్మానించబడును.

రాజమండ్రి, 14-12-1923. } సాంస్థ బావనయ్య, వాది లి. ప్లీడరు.

నోటీసు
నాకోమాదు నందిపాటి అప్పారావు, మామగూరగు చీవెళ్ల పిచ్చయ్యగారి ప్రోత్సాహంతో నాల్గో విశోధించి యాక్చుటికి ఘమా వారంకోజుల క్రిందట నాయింటిలోనుండి వెల్లిపోయి కడవిక పిచ్చయ్యగారి యింటి వుంటాయున్నాడు. మిగిలిన పిచ్చయ్యగారు నాకోమాదుల స్వంత వ్యాపారం పెట్టింది కడవిక వ్యాపారం కలుగుచు మిగిలిన నాకోమాదుల యెందుల పిచ్చయ్యగారు అక్రమ ప్రాధమికము పొందవలెనని ప్రతినిధులతో వుండియున్నాడు; నాకోమాదు నందిపాటి అప్పారావు చేసిన రుణములను అప్పారావు అప్పారావు అందు బ్రతర్చు అనుపేక్షతో పెట్టి చేయువ్యాపార సంబంధముల లాభనష్టములను నేనుగాని నా అమ్మగారి నా మిగిలిన పిచ్చయ్యగారి జవాబుదారీ చేయవలెనని అట్లు జరిగియుండెను నాకోమాదు అప్పారావు ఒక్కడే తన స్వంత జవాబుదారీ కాగలదని యిందుల యావస్థలకు దెలియకలెదలెను ప్రచురకర్మమైనది.

వెనుక } నందిపాటి నరసింహం }
6-12-23 } మున్సిఫర్ కోర్టుకు

వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-6-0. వి. పి. తో 0-11-0
1 డబ్బీ మొదలు 6 డబ్బీల వరకు పోస్టేజీ 0-5-0 మాత్రమే.
అధికార్లు, అధిచేతులు, చర్యము కారకవలన, కితగాలి
వలన పగిలి నీరుకారుటయొ, జిలపుట్టుటయొ సంభవించును. ఈ
తైలమును రాచిన పగుళ్లుమాని తీసివేయి మంచిచర్యము రాగల
దు. పగుళ్లునొప్పియు నయమగును. స్వల్పక్రయము. కాలి పగు
ళ్ళకు ఈ తైలము అత్యంతో పయోగకరము.
అమ్మతాంబజను డిబ్బో, మదరాసు బొంబాయి-

జాతీయ విశ్వవిద్యాలయము

స్నాతకమహోత్సవము

15 తేదీని అడయూరులో జరుగుట

మదరాసు జాతీయ విశ్వవిద్యాలయమువారి మూడవ స్నాతకమహోత్సవము యొక్క సాంఘికాలయ దివ్యభాస నమా జనువారి ప్రధాన మండలియందు జరిగెను. కొన్ని అనివార్యము లవలన, విశ్వవిద్యాలయపు చాన్సలరు డాక్టరు లింగరాజు రామారావు గారు సభాధ్యక్షులకు పోయినందున, కార్యనిర్వాహక సంఘాధ్యక్షులగు డాక్టరు అనీలి కెంతుగారు సభాధ్యక్షుల వహించిరి. ఇమారు నాలుగువందలమంది ప్రేక్షకులు జడరాసు నగరమునండియు, ఇతర ప్రాంతములనుండియు స్నాతక మహోత్సవమును చూచుటకు ప్రత్యేకముగా విచ్చేరిరి.

దైవప్రార్థనముతోడను రవీంద్రుని జాతీయగీతముల తోడను, సభాకార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను. విశ్వవిద్యాలయపు రిజిస్ట్రార్ కి. కె. తిలక్ గారు ఏ (ఆక్సును) గారు స్నాతకమహోత్సవమును సమావేశపరచుటకు గాను అధ్యక్షులు పంపిన అజ్ఞలను సభవారికి జేరించి, ఈ సభాధ్యక్షుల విశ్వవిద్యాలయ పరిశీలనలో నాటి దేరినవారిని అధ్యక్షులకు వందలమంది పరి. అధ్యక్షులగు ఒక్కొక్కరిని ప్రత్యేకముగా ఆహ్వానించి వారికి పట్టములు సమర్పించి, ఆశీర్వదించిరి.

ఈ సందర్భము మొత్తము 20 మంది ఆది యేరి కొన్ని కారణాలవలన 14 మంది మాత్రమే స్నాతకమున కావైరి. స్నాతకంలో నాల్గవ శ్రీరత్నము నైతము గలరు. వీరు ఏ. రంగనాథమొదలగువారు గారి కుమారులై జయలక్ష్మయ్యగారు. వీరు ఇంగ్లీషు బాష్యమున పట్టముపందిరి. ప్రస్తుతము మనపల్లి కళాశాలలో చదివే స్నాతకముల భగతురావు కుమారు ఎం. ఏ. గారి సతీతిలకము.

తదనంతరము డాక్టరు లింగెయ్యగారు టోక్స్ విశ్వవిద్యాలయమువారు డాక్టరు జేమ్స్ జిమ్మగారిని గౌరవించుచు నిచ్చిన డాక్టర్ లింగెయ్యగారు పట్టము, ఆ విశ్వవిద్యాలయమువారి కుమారు ఈ మహోత్సవానికి డాక్టరు జిమ్మగారికి సమర్పించిరి.

తదనంతరము కార్తి అరండేలు ఎం. ఏ. గారు ఈసంవత్సరపు స్నాతకములకు గాను ప్రత్యేకముగా నాల్గవ యావస్థాన నిచ్చిరి. వారి యావస్థానము భాగ్యకృష్ణమై ఎంతయు ఆత్మదృఢముగా నుండెను. సభవారందరు దానిని ఎంతయు ఆనందించిరి.

తరువాత స్నాతకమహోత్సవము ముగిసెడిది.

కన్నమధ్యాహ్నము విశ్వవిద్యాలయపు రిజిస్ట్రారుగారి కగు తిలక్ గారు స్నాతకములకు విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులందరిని, భాగ్యకృష్ణులను సమీక్షించుచు వేరి. తదనంతరము అరండేలుగారును మేజర్ గ్రామము పోలగూరు, కె. జనరాజుగారు గాయకులై గ్రంథాలయము విశ్వవిద్యాలయమువారి యాదర్శములను నిరంతరము కొనిపోవలసిగా వారి భావించితి మంతయు కేకసేరలగా గాత్రములను జోరచుచు, ఉత్సాహముల నిచ్చిరి.

జాతీయ విశ్వవిద్యాలయమున వారికి పట్టములను సభయొకటి కన్నమధ్యాహ్నమున దామోదరశోభలో జరిగెడిది. ఏ. చక్రవర్తి బి. ఏ. కె. కాం (ఎంబిఎస్) గారు సభాధ్యక్షుల వహించిరి. విశ్వవిద్యాలయములకు సభ్యులు కార్యరూపమున బెట్టి పరిచేయుటకు, పట్టములందరిని ఆనోక్త్య సహకారమును పెంపొందించే యుటకును, ప్రత్యేకముగా పట్టముల సంఘమును నెలకొల్పటం ఆత్మదృఢమగు సభవారందరేకగ్రీతముగా తీర్మానించిరి.

ఈసంఘమున విశ్వవిద్యాలయపు ప్రకృతికాన్త్రాభివృద్ధి అధ్యక్షులుగనున్న ఎరువంద ప్రసాద ఎం. ఏ (కాంటాబు) బి. ఎన్. సి (బండను) గారు అధ్యక్షులుగను, మదనపల్లి కలాకాలాధ్యక్షులగు ప్రాథేయ సి. ఎన్. త్రిలోకంట్ట ఎం. ఏ గారును రెండుగురు తాతాశాఖ ప్రకృతికాన్త్రాభివృద్ధి అధ్యక్షులుగల ఏ. ఆర్. ఎలిరాజమొదలగువారు బి. ఎన్. సి గారును, ఉపాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. కె. ఎన్. కర్మ బి. ఏ. బి. టిగారు కార్యదర్శిగ నెన్నుకొనబడిరి. వి. నుబ్రహ్మయ్యగారు బి. ఏ. బి. టి. ఎం. ఆర్. పారంగరాజు అయ్యగారు బి. ఏ. కె. ఎన్. కిర్యాంధరుగారు కార్యనిర్వాహకసంఘ సభ్యులుగను నెన్నుకొనబడిరి. సభవారు కొంతమంది సంఘ కార్యక్రమమును చర్చించి, సభను ముగించిరి.

బేన్సత్సవము

జి. ఎన్. అరండేలుగారి ఉత్సాహము

అడయూరు జాతీయవిద్యాలయము పట్టప్రధానోత్సవసందర్భమున జి. ఎన్. అరండేలుగారు పట్టభద్రులకు డిసెంబరు 15 వ తేదీన ఒసంగిన ఉత్సాహసంగ్రహము:—

సోదరులారా, మిమ్ముల నందరిని అభివృద్ధిచేయుచున్నాను. మీరు యీ జాతీయవిద్యాలయమున విద్యాభ్యాసమును ముగించి జీవనమార్గమును (బ్రాంకింగు) వున్నార. మీరు ఈ విశ్వవిద్యాలయమునందు ప్రవేశించునప్పుడు ఎక్కువ భవము సంపాదించ గలుగుదుమను యాశతో రాలేదు. మీ భావములు స్వార్థత్యాగముతో నిండియున్నవి. త్యాగబుద్ధి అవారము ఇందు ప్రవేశించినారు. సంకుచితస్వభావములతో గాక ఉత్తమమైన విశాల్ హృదయాలై జీవనముగడప వెంచియున్నార.

సోదరభావము, సేయే ముఖ్యోద్దేశములుగా గల ఉత్తమపురుల సాన్నిధ్యమునందు మీరున్నార. మీరుగూడ ఉత్తమపురుషులు కానున్నార. మనమందరము త్యాగబుద్ధి, ఓంభావ్యభావములతో స్వార్థరహితులమై గర్వమున ర్యజి చి భావి బేన్సత్సవమునై ప్రయత్నించుచుండవలెను. ఆధ్యాత్మికముగా సేమి భవాధిక్యత, అధికారాధిక్యత, స్థూలధిక్యత మొదలగువి తాత్కాలికముగ నుండును. కాని జనుల అధిక్యము ముఖ్యత్యాగమార్గముల నవలంబించి నుండవలెను. మును గ్రహించుకొని సహా అప్పుడే దేవునిగలము. మనము స్వార్థత్యాగమునకే సంకల్పింపెడి ఆనోక్త్యసహాయముగా నుండవలెను. మీరు యీ విద్యాలయమునందు గేర్చిన స్వార్థత్యాగములను లన్నింటిని యీరమున ఆరణ్యం చేవలెను.

ఉత్తమపురుషుల జీవించుటకు మహాత్ములకు మన పూర్వీకుల నిదర్శనములు నమకరింపవలెను. ఈ ఉత్తమజీవనమునందు మనలకు గల సాధించుటకు భాగ్యవంతులందు దేవుని కర్మ, జ్ఞాన, భక్తిమార్గముల నవలంబించుచుండుము.

దైర్ఘ్యము

ఇతరులకన్న మీరు యెక్కువకష్టము అందవచ్చును. కాని, కాంతి గూడ మీరు వారి కంటె యెక్కువ గావ ను భవిం చెదరు. నుభ దుఃఖములు నిధిచి రావ ను లేక వచ్చుచుండును. వాటిన్నాటిని నవించుటకు తగిన దైర్ఘ్యమును గలిగియుండవలెను. అదైర్ఘ్యమును సంపాదించుకొనుటకై యీజాతీయ విశ్వవిద్యాలయమునకు వచ్చియున్నాను. మీ ఉపాధ్యాయులు సహజముగా దైర్ఘ్యవంతులు యుండురు. మీరు సేర్పించి దైర్ఘ్యమున పురికొల్పెను. జీవనమార్గమున ప్రవేశించుటకు పూర్వము మీరుచుట దైర్ఘ్యముగలముగా విరుదములను పుచ్చుకొనవలసి యున్నది. ఒకకార్యమునందు ఆపజము పొదివను నిరుత్సాహము జెదకుదుటయే మీరు నేర్చుకొనవలసియున్నది. అకార్యము చేత, గాని, కార్యవిఫలత్వములవలనగాని ఇతరభౌతిక దుస్థితులవలనగాని మీరు మీదైర్ఘ్యమును వినువరదు.

మనము జేయుకార్యములను చట్టుప్రక్కలవలెను మనవుల సంకల్పబింబులకు జేయగూడదు. బుద్ధులంతకార్యముం దిన్న దైర్ఘ్యమును వీరిగలగునట్లుగా జేయుచుండవలెను. తనాత్మ్యుని కున్నకార్యము మనము ప్రయత్నించుటకు కొనసాగించుచుండవలెను. ప్రపంచమున గల బాధల నన్నిటిని దధించి పోవుటకు మనవకముగాదు జేవునియందు నమ్మకముండి, మన కార్యమునాశ్వాసులుల నాయన విచారించును పూర్వవిశ్వాసముతో, సకలకార్యములను జేయుచుండవలెను. మరయు దైవప్రార్థనమును సర్వదా జేయుచున్నచో నూతనదైర్ఘ్య ముద్భవించుచుండును గాన అక్షిపము ప్రార్థన గలుపుచు అంతరాత్మను దిమిడి యున్న పరమాత్ముని ఆరాధించుచుండవలెను.

ఆత్మపరిశోధనము

“మనభావము లేకతిగానుండునో ఆరితిగనే బాహ్య ప్రపంచమును గ్రహించగలుగుదుమగాని వేరువిధముగ గాదు మనము జేవుని మహాత్మ్యమును గ్రహించలేక నున్నచో మనలో నట్టి మహాత్మ్యము లేకపోవుటలేకనే” అని ఎవరైనను మనసిందగుకొనియుండెను. అదియెంతయో సత్యము. మనకు దురుద్దేశములుండునపుడు ప్రపంచములో యీ దురుద్దేశములతో నిండియున్నదని భావించెదము. ఎదుట వారిని మనతో సుసమానముగ నీతియొందునట్లే నూకెదము. మనము సంకుచితస్వభావులము, అప్పులమునై యుండి వారిని గూడ అట్లే భావించుచుండుము. ఇట్టి ఆచార

గలిగియుండుట చేతనే మహాత్ములు కాలముజేసినకీడపగాని వానిమహాత్మ్యము బహులవదెను. గాన మనమందరము ఉత్తమపురుషులము, గానలెనన్న మనమందలి దైవవి తను పెంపొందించు కొనవలెను. మనము మునిసిదలచి నచో యితరులుగూడ మంచి నేదలంకెదరు ప్రేమతోనిండియున్న మృత్యుమునందు యితరులయెడల నిర్లయనిరాదరణభావము అందవలెను.

యువకులకర్తవ్యము

మీరు ఉత్సాహముగలిగియుండవలెను. ఉత్సాహములేనిది ఘనకార్యము నెరవేరదు. ఘనకార్యములు జేయవలెన్న మనము యత్నమును గలిగియుండవలెను. మీరందరు యత్నములే. మీరు సామాన్యపురుషులకు సంబంధించినవారు. ప్రభుత్వాధికారములకు సంబంధించినవారు గారు. స్వార్థత్యాగమునై మెకవిచ్చి సేవకాత్మకులు మీరు/మీరల్ల యెట్టి ఉన్నతకార్యములైనను నెరవేరగలవు. సామాన్యప్రజలునుండియే ఉత్తమ కార్యములు ఉద్భవిల్లుచుండును. భారతజాతి మంతటికిని మృత్యుమునంటి వారు మీరు. మీద్యారా మీజాతియంతటను ప్రేమదెచ్చు ఉత్తమకార్యములు నెరవేరగలవు.

ప్రభాత్మత్వము, సేవ

అగ, విశ్వాసము, దైర్ఘ్యములనై వాధారహితమున్న ప్రాత్మత్వము, సేవ, ఈరెండును ముఖ్యధర్మములుగా నుండునో నవలెను. భావిబేన్సత్సవసమితి యిది ప్రమాణముగా నుండును. అనోక్త్యప్రేమ, గౌరవభావము, దయయు, వివిధల పెంపొందియు, దైర్ఘ్యమునుగూర్చి ఇదివరకే జెప్పెముంటిరి. ఇక ఆశనుగూర్చి వేరు జెప్ప నక్కరలేదు. ఎంతటికష్టములు మనముందు నగుననున్నను, మానవమృదములకు ఆశమాత్రము నకంపదు. మనము సంపూర్ణమైన ఆశతోనిండియుండునపుడు, ఈ యాశ యందు, మనకుగల దృఢత్వమును కరిగించుటకై భగవంతుడు మనకు అపజయమును గలగజేయుచుండునుగాని అట్టియెడ మనము, ఆశమానీయునియెడల విశ్వాసము విడువక, మన యాశను వదలుకొనక స్థిరచిత్తులమై యున్నచో విజయము మగుచుండు.

ప్రేమ, గౌరవభావము, దయలనుగూర్చి ఇంచుక జెప్పవలసింది. వీటియందుగల అధికత్వము నేను పూర్తిగా వర్ణించవలెను. కాని వీటిని మీరు అనుభవించుచుండునో నవలెను. కార్యములందు అనూనులందు, అనూహులందు, ఈఉత్తమ మార్గమున నడచుకొని, క్రోధమును మీ ప్రకారంస్వభావములతోను, దుస్థితులను, దొడ్డాగ్యతను, దైవ చింతతోనున్న యెరుక్కొన గలిగితిరేని, అప్పుడే మీరు విద్యవర్ధనసంపద యీ కళాశాలకు గౌరవమునదెచ్చి మీరు గౌరవాత్ములయ్యెదరు. మిమ్ములజూచి ఈ కళాశాల గర్వపడగలదు. ఈ యాదర్శములే మీరు మీమనములందుంచుకొనవలెను.

ఆర్యమత రహస్యబోధిని

గ్రంథ మాల

1 సంఖ్య

ఆర్యధర్మ ప్రవృత్తు ఫలబోధిని

ఇందు హిందువులు జేవనము నిదర్శించినది మొదలుకొని నమరాత్రి వండుకొనువరకు జేయుచున్న సమస్త ధర్మములు ఆర్యధర్మము నొసంగునని దైవకాన్త్రమును బట్టి ధ్రువపరచబడియున్నది ఇది గాంచునెడ కాన్తికులకును ధర్మాగరణమున దానకై తిప్పక కలుగును. ప్రతిహిందువుడును చూచి తీరదగిది. 194 పేజీలు. వెల రు 1-0-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

వైవరహస్య బోధిని ద్విమూసపుత్రిక

ఇందు వైవరక ధర్మములను దెలుపు నావస్థానములు నిబంధన గ్రంథములు, శిఖామములును తెలుగునై తాత్పర్యముతో గూడ ప్రకటింప బడుచుండును. చందా సంఖ్య రు 2. ముదిగొండ నాగలింగశాస్త్రి, రామలింగేశ్వరశేట, తెలంగాణ

“బైరాగి చిటికీలు” 1098

పోష్టభాగ్యము సహా 2 ప్రతులు రూ 1. ఒకప్రతి 0-11-0 ఇందు గొప్పమహాత్ములగున సుప్రభావప్రదైన అనేక కరమకాంక్షలము, కుద్ధియము, అద్భుత దైవ్యరహస్యములు గలవు. ఈగ్రంథము తాత్పర్యకారార్థమై ప్రచురింపబడినది. ఇది ప్రతియొకటను కల్పకల్పందేరగినది ఎల్లరకును బోధకము. ఇందలి కరమకాంక్షలము చేసి నుభంపుదు. 1098 ఆంధ్రగ్రంథాలయము, విజయనగరం.

గురునాథ ఔషధాలయము

శేషోగ్యమును, ధాతుభృష్టిని హెచ్చించును. అతిమూత్రము మూత్రవాహనము సంబంధించిన వ్యాధులు, పెక్కుగము మొదలగువాటిని అన్యతముగా వాడుచేయును. మలబద్ధమును పారద్రోలి, ఆలనిని హెచ్చించును. పిత్తసంబంధమైన వ్యాధులు వాయువ, కఫము మున్నగువాటిని ఖండించును. ఇతన్ని యుగాక శేషమునకు బలమును, మందీర్తమును యిచ్చుటలో దీనికి సహ సమైన టూనిక ఏదీయులేదు. స్వర్ణము, అగ్రకము, హయము, ముక్త మొదలగు ధన్యములు యందు చేరియున్నవి. నపున కర్మమును పారద్రోలుటయందు దీనికి సహసమైన శేషియు లేదు.

15 దినములు ఔషధముగల బుడ్డి 1-కి రు. 2-0-0
1074 వి. ఎస్. ఎస్. ఎస్. ఎస్. ఎస్. బి. వ.
14, బ్రాహ్మ్య, మదరాసు.

మా ఆజీరనివారిణి

పులితేపును, అజీర్ణము మొదలగు నవి కొద్దికాలమునుండియు, లేక బహుకాలమునుండియు వున్నప్పటికిని, బాధతోకూడ నున్నప్పటికిని తప్పక కుదురును. మంచిజిర్ణశక్తిని, ఆకలిని కలిగించును. పిత్తము, మలబద్ధము మున్నగువాటిని రూపుమాపును. ఔషధమును సేవించుటకు మిక్కిలి రుచిగా నుండును. ఆజీర్ణవ్యాధిగలవారు ప్రతి యొక్కరు దీనిని వాడుట మంచిదని అనేకవైద్యులు ఫలహానిచ్చియున్నారు. బుడ్డి 1-కి ధర రు. 3/- కావలసినవారు ఈదిగువ విలసమునకు ఆర్డరులు పంపవలెయును.

శ్రీ కృష్ణ బ్రదర్స్,

9361 తివాల్పెటె నం. 166.
328, తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

దే హ ము

అందువిషయమున అపరిమిత మగు ఆగ్రత శ్రేయస్కరము. అట్లు ఆరోగ్యము పరమానంద మని ఎల్లరున్నా చెప్పుచున్నా రు కదా, ఇందుకుగాను ఆతంకనిగ్రహమూత్రలకుడపయోగించవలెను క్రయం 32 కి 1 రూపాయ మాత్రమే మాత్రము చిన్నవి గాని అద్భుతగుణములు వాటిల్లును. 219

సర్వమునకుగాను:—
ఆతంకనిగ్రహ ఔషధాలయము
28 బ్రాహ్మ్య, మదరాసు.
అని వ్రాయండి.

రత్నపురుష లేహ్యం

ముఖవ్యాధులవలన, ఇతర కారణములవలన, కలిసిన తుక్కు కష్టము ను పోషించి బలములనుకల్పించును ఈమూలికా మనీషు తెలిసికొనవలెను. విశేషించి రాత్రి సవనము లేదు. శే 1-కి రు. 4-0-0. పెక్కులేహ్యము- అన్ని పెక్కుగములను అద్భుతముగా మారుచును. బుడ్డి 1-కి 1-8-0. కేటలాగుడుచిత

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

418 రాయవరం, గోదావరిలో.
అందరును వాడతగిన

మామదన మంజరి టూనిక్ మాత్రలు

పిటినివాడుటలే ఆయుర్ము, అంధము, ఆరోగ్యము మొదలగునవి వృద్ధిచేయును, అన్నిరకముల వ్యాధులకు ఎట్టి నీటిలో నైనను మంచినీటిని నిచ్చును 40 మా గల బుడ్డి 1-కి ధర రు. 1 వైద్యవిద్య కావలసినవారు వ్రాసిన ఈచిత్రముగా పంపుచును. రాజవైద్య నారాయణజీ శేకవజీ 31 బైకాలాబాద్, మదరాసు.

వృత్తాంతలేఖలు

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీ శ్రీశేషులగు కన్యూరింగఅయ్యంగార్

శ్రీమాన్ కన్యూరింగఅయ్యంగార్ మరణవార్త 12-వ తేదీ మధ్యాహ్నమునకే ఈ గ్రామమునకు చేరినది. ప్రజలెల్లరును శ్రీవారి నిర్వాణమునకై మిగుల కంగిడి. ప్రస్తుతము శేకము సంధిగావీర్చుటందు కాలమున నిట్టి జాతియనాయకుల మరణము కనుటకు మిగుల ఆకాభంగము కలిగించెను. జాతీయ పాతకాలము మూసివేయబడెను.

మరణవాడు సాంఘికాలము 6-గంటలకు పునమండలమున నొక మహావనపథ పరిగెను. స్వామి ధర్మావదగారును, శ్రీ యతులు మైదవోలు చెంగయ్య పంతులు, కాశ్యప కిరావతి రావు, కె. వి. రాఘవాచార్యులు, వత్సలే విశ్వనాథరావు, రాంజం కేంకటశివుడు, వావిలికొలను నరసింగరావుగారును, కాంగెను కార్యదర్శులును, పత్రికాప్రతినిధులును, అనేకులు విశ్రాంతియుండిరి. శ్రీయత తూతులూరు కేంకటశివరావుయ్య గారు అధ్యక్షతవహించిరి. సభాప్రారంభమున శ్రీ శివరావుయ్య గారు, శ్రీమాన్ కన్యూరింగఅయ్యంగార్ శివతపశ్రమ సం గ్రహముగ చెప్పుచు, శ్రీ కన్యూరింగఅయ్యంగారు శేకహిత మునకై ఏయేమార్గముల, ఏయేకాలముల, నెట్లు తోడ్పడిన దియు విపులముగ విన్నవించిరి. పత్రికాధిపతులునుండి వారు పత్రికానిర్వహణమునందు నూతనాద్యములను వెదజల్లి, శేకమున కెంతయో మేలుచేసిరి. బంగాళా రాజధాని విభజనసమయ మునను, అనీబీసెంటుగారు నాయకత్వమున నడుపుచుండిన హోమియాల్ అండ్కోశనాయకులు, అటుకరి సహాయకారకలో ద్యమునను, ప్రభుత్వమువారి కించుకేరయు భీతికెడక, తమ యభిప్రాయముల నిర్భయముగ ప్రకటించుచు, హిందూదేశమున నే గాక ఆ గ్లతేశమునకూడ అపారమైన కీర్తి గడించు !!

అధ్యక్షులు:—ఈదిగువ తీర్మానమును ఉపహరించిరి. సభ్యు లెల్లరును లేచినిలిచి తమ యంగీకారమును నూచించిరి. "హిందూత్రికాసంపాదకులును, ప్రసిద్ధ జాతీయనాయకులూ నొకరునై శేకమున కపారమైన మేలుచేసిన శ్రీ కన్యూరింగఅయ్యంగార్ యకాలమరణమునకు ఈ సభవారు చింతించుచు వారి కుటుంబమునకు తమసానుభూతిని తెలుపుచున్నాము."

కాకినాడ

(ఒకవిలేఖరినుండి)

పురపాలక సంఘము

డిశంబరు, 11:—నూతనముగా ఎన్నికొనబడిన ఉపాధ్యక్షులు ఆరంట రంగారావునాయకుగారు, అధ్యక్షులు తెలనెలలేవు కాన్సిలు మీటింగునకు వెల్లిసండున, అధ్యక్షత వదలిని చెలాయించుచుండిరి.

మీటింగు

జిల్లాశ్రీ యిక్కడయు చివరకువచ్చి కర్మగాఢ "సంఘమువాడు యాత్మపనిని తెలుగుభాషతోనే నెలకేర్ప నలయు నని"యు, "అంగ్లేయభాషను బహిష్కరింపవలె"నియు" తీర్మానింపబడిన దని నోటిను యిచ్చివారు. ఆ హాంతు "అ తెలదా"లో చేర్పబడెను.

జిల్లా విద్యాసంఘము

డబ్బుల సొంపు బ్రవుణగాఢ సదాభ్యుత్తర పథవికి ర శీవామా యిచ్చిన తర్వాత మద్రాసు ఎలిమెంటరీ ఎడ్యుకేషను అట్ట రికార్డును ప్రకారము అధ్యక్షుని సభ్యులూ నుండి ఎన్నికొనబడిన దని యుత్తర విచ్చిరి.

జిల్లా ఫయనాన్సియల్ కమిటీ

గోదావరిజిల్లా కలెక్టరువారు, జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు వారు, అన్నితాలూకాబోర్డుధ్యక్షులున్నా ఈనెల 9-వ తేదీ ఉదయము 10-గంటలకు జిల్లాబోర్డు అధీశువందు సమావేశమైరి. గంటి వేంకటరావుగారు అధ్యక్షులుగా యున్న యొక్క కాకినాడ తాలూకాబోర్డు రిప్ప మి. తా అన్నితాలూకాబోర్డులకు "మయిన్" బాటును కనపరచబడెను. పిక్చు కాకినాడ తాలూకా బోర్డు కీ ట్పు 10,000 రూపాయలను.

శ్రీ కలెక్టరువారు మిగతా తాలూకాబోర్డుధ్యక్షుల నందరిని వ్యవసాయ కర్మివలసినదని చెప్పివారు. తిరుగా ఈ సంఘమువారు 32.12.28 తేదీన సమావేశ పడుదురు.

బందరు

(ఒకవిలేఖరినుండి)

ఇటీవల మాపురమునకు కృంగెరియందలి శ్రీ జగద్గురు క.కరాచార్యులవారి యాస్థానమున మహాపండితులును భిక్షుగ్యులునునైన కె. శేషయ్యకాశ్రీగారు మాపట్టణ వైద్యశిఖానులు యాహ్వానమునై వచ్చియున్నాడు. శ్రీవారు పురమండలమున బ్రహ్మశ్రీ వావిలాల శివానాథులగారి ఆశ్రయశ్రీకింద ఆరోగ్యమునకును అమెత్తికమునకును గల సంబంధమును గూర్చి ఆంధ్రమునకు సంస్కృతమును మృదుమధురమైన ఉపన్యాసము లిచ్చి సభ్యుల నానందపరచి మెప్పుబడెసిరి.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

ప్రజలకు విశ్రాంతినిచ్చునై విముఖత గాని జాతీయవిద్య నై నుముఖత గాని కలగకపోయినను జాతీయపాతకాలమై యాదరయ లేకపోతేడు. ప్రతివారును పండుగలకు పర్యయలకు కానక లాసంగుచునై యున్నారు. కళాశాలకు శిష్యావర్గికుల మూలమున యంతరంగము చేతికి వచ్చిన రొక్కము రూ. 5000/- బ్రహ్మశ్రీ కె. శేషయ్యకాశ్రీగారు మాపురవైద్యప్రముఖులతో గలిసి మా కళాశాలను దర్శించుటకు వచ్చియుండిరి.

కృష్ణా పత్రిక కేసు

కృష్ణాపత్రిక సంపాదకులు కారణాంతరములచే గ్రామమున లేక సమయము జారి యైయుండలేదు. అందుకల్ల వారిపై లేబడిన అభియోగము విచారణకు వచ్చియుండలేదు.

నెలపులు

కళాశాలకు సంకాంతిలపులు యీ నెల 22-వ తేదీ నుండి ప్రారంభమై సంకాంతి పిమ్మట తెరువబడును.

వేంకటగిరి

(స్వకీయవిలేఖరి)

తాలూకాబోర్డు

డిశంబరు, 12:—వేంకటగిరి తాలూకాబోర్డును కర్మ జరిపి, గూడూరు తాలూకాబోర్డుతో గలప నెంచి యున్నా రనువార్త తెలియడలకు వ్యాపించుచున్నది. ప్రస్తుత మీ తాలూకాబోర్డు రూ. 11000 నష్టముతో నున్నదని మాడ తెలియుచున్నది. ఇది యిట్లుండ రూ. 80000 నష్టము గల గూడూరు తాలూకాబోర్డుతో గలపుడు రరి వినుటకూడ చాల హాస్యాస్పదమై యున్నది. ఇప్పటి కీ తాలూకాబోర్డును వెలుపలతి స్థాపించి మూడుసంవత్సరములే యైనను, యీ తాలూకాలోని మిక్కిలి యర్థకలానుండిన శోధు వాగువరకు బడినది. ఇంకను చాలవోట్ల శోధు వాగువరకుబడినది యున్నది. ఈతాలూకా బోర్డును తిరుగ గూడూరుతో గలిపిన శోడకు పూర్వపు దుస్థితి రాక తప్పదు. కావున జిల్లాబోర్డు సభ్యులు అందఱును ఈ తాలూకాబోర్డు రద్దుపరచ బూనుటలో, ప్రజలందఱు బహు ఆసం స్పృశి నొందియున్నా రని తెలిసికొని, ఈ తాలూకాబోర్డును, గూడూరుతో గలపక, తాను ప్రజలప్రతినిధు లనుట సార్థక పరిమళోపకరణమును.

కాంగెను ప్రచారము

నెల్లూరు జిల్లా కాంగెను సంఘకార్యదర్శిగా రకు శ్రీ యత కటికినేని కేంకటరామారావు గారు యీ తాలూకాలోనుండు వెలులూరు, కడ్డికల్లె, మధవాయపాలెం, కమ్మ పల్లె, పలుగోడు మొదలయిన గ్రామములకు వెల్లి, కాంగెను ప్రచారము నరిపి, ఈతాలూకాలో నొకప్రచారకుని రక్షించుటకుగాను కొన్ని సంవత్సర చందాలను వేయించిరి. కొన్నిగ్రామ సంఘములు స్థాపించిరి.

పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా జాతీయోప

సంఘము

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘము ద్వారా ఆహ్వాన సంఘసభ్యులుగా చేసినవారికి టికెటుల పోస్టుద్వారా వంపించి నవో సరిగా చేకబోవచ్చునై యుద్దేశ్యముతో సభ్యులుగా చేరి రు 25/- లకు తక్కువ గాని సొమ్ము చెల్లించినవారందఱు స్వయముగా డిస్ట్రిబ్యుట్ కాంగెను విడిచి అధీనున కేతెంచి రను టికెటుల తీసికొనిపోగలండులకు ప్రార్థించుచున్నాము. ఎకలై నను తిరు కనాబుదారిమీద పోస్టుద్వారా పంపమని వ్రాయుచు రిజిస్ట్రు ఖర్చులున్నా రియ్యెన విదనామాయున్నా వెంటనే తెలియపరిచినవో పంపించ నగునని యందు మూలముగ విన్నవించుచున్నాను.

వేట బొపయ్య,

(పహాయకార్థకర్త)

బెజవాడ (వ్యక్తియవిలేఖరి)

దివంగత, 12:—కాశీకామసాంకర్యమున శ్రీయుత ఆల పాటి రామమూర్తిగారు ఒక కల్యాణమునది బీదజనులకు అన్నదానము చేసినారు.

పోస్టాఫీసు ఇప్పుడు పాతాళమై 5 గంటలకే మూయుటకు వచ్చును. పూర్వము 6 గంటలవరకు ఉండేది. ఇప్పుడు తొందరగా మూయుటకు జనులకు చాల ఇబ్బందిగా నున్నది. ఇంతలో దురగా మూయుటకు సరియైన కారణం ఏమియు కనబడదు. ఇట్టి విషయములు బండ్లు కాల్చుటయ్యును. అందువలన జనులనుండి వ్యతిరేకములు. మనుషులకు 6 గంటల వరకు పోస్టాఫీసు తెరిచియుండవలెనని జనులలో ఆందోళన పూర్తిగా నున్నది.

మొదటి పోలిటికారు రామకౌసానభర్తృతనువృత్తి సంవత్సరము 1-కి నూరురూపాయలు గ్రాంటు ఇవ్వక చేసినారు. ఈలాటి తీర్మానము నీ మా తాలూకాలో వారు చేసిరి. దానిని ప్రభుత్వమువారు త్రోసివేసిరి. ఆ కారణము నూరిగా తేసికొని కలెక్టరుగారి మునిసిపాలిటీలో తీర్మానమును అడ్డుపెట్టినారు. దీనిపై మొదటి పోలిటికారు డిరెక్టుగా తేలికా కౌన్సిలు చేసి ఆ ప్రెసెంటి ఆఫీసరుచేత చూడవలసి యున్నది.

ఈ యూనిట్ నుండి ఇంజనీర్ బ్యాంకి శ్రీయుత శ్రీవెంకటేశ్వరరావుగారు పనులుగారు ఏలంటుగా నున్నారా. ముఖ్యంగా ఏలంటుపట్టణ కమ్యూట ఇదియే మొదలు. రైల్వేలోకి వెళ్లి ఏట వస్తూనే వస్తున్నారని నీరు గుంటూరు ఏలంటుగారి మాటలకారము నడుచుకొనలేక. ఇట్లుయ్య ను గంపంకల్లో ఇరువదిలక్షల వ్యాపారము మూలమే ఈ బ్యాంకింగ్ జరిగియుండగా ఈ ఏట ఇరువదియేడు లక్షల వ్యాపారము వీరు వచ్చినందువలన జరిగినది. దీనికి మనము సంతోషము చూపవలసివచ్చింది కాని ఒక్కమాట మాత్రము చెప్పవలసి యున్నది. బ్యాంకింగ్ వసినానుకూలముటకు చాల వ్యతిరేకముగా నున్నది.

దక్షిణ హైద్రాబాదు

శ్రీకృష్ణదేవరాయల ఆంధ్రభాషానిలయము

ఇరువది రెండవ వార్షికోత్సవము

7-వ దివంగత 1922 శుక్రవారము సాయంత్రము నుప్ర సిద్ధ ఆంగ్ల వైద్యశాలమునందు, ఆంధ్రులను నగు శ్రీయుత మేజరు ఎం. జి. నాయుడుగారి యధ్యక్షతనకు జయప్రథముగ జరిగినది. దివాన్ బహదూరు ఆరావముఆచార్యుగారు అన్వల్ లో బి. ఏ. బి. ఎల్., శ్రీయుత కృష్ణాజీ నాయుడుగారు మున్నగు ఆంధ్రతర ప్రభులును, ఆంధ్రస్వామివారును, కాశీజీ వడికులును, ఉపాధ్యాయులును, తదితరులును సభ సలంకరించిరి. హాల్లందరు జనులచే కీర్తనలు యిడెను. మందిర పురోభాగము చక్కగ పతాకములతోను, యుండాలతోను, నాళిక పృథుములతోను, పుష్పములతోను అలంకరింపబడి యుండెను. భిక్షుభాషా, బాలాగంజునుండి వచ్చిన భజనమండలవా రారంభమున గ్రామ్యముగ గానముచేసి తమరంగీతి వాయిద్యవైపు నిర్ణయముతో సభ్యుల శాసనపరమలను గావించిరి. అటుపిమ్మట రామాయంపేట శాస్త్రపుణులు, ఆంధ్ర విశ్వవిజ్ఞులు నగు మోర్టీ మహమ్మదు మీరాకాసా, హెబుగారు స్వ విరచితంబగు "దయంతివిరాసము" లోని పద్యములను జదివి వినిపించిరి. సుప్రసిద్ధాంధ్రవి వత్సయులగు ఉద్రా అలీష కవి కంటి తువమ్మసోదరులు ఈ ప్రారంభమునందు గలవనకు నీ సాహెబుగారే సదస్యము. తదనంతరము శ్రీయుత ముక్కెడి వామదేవరావు గారు, విద్యాక రామరాజుగారును తమ వాక్య రససంభాషణములతోను అభ్యుతలను, సభ్యులను కడుపుబ్బ నవ్వులు చేసిరి.

శ్రీశ్రీశ్రీ రాజాశాయని పేరటరంగారావుగారి గుణ గణములు రాఘవయ్య, శ్రీవారు నిజారాస్త్రిసోదరుల జ్ఞానాభివృద్ధికి చేయుచున్న ఉపకారములను విశదపరచునట్టి వివరమును జదివి నిలయుటవారిచే తయారుచేయంపబడి శ్రీరాజాగారి రూపమున బహిరంగమయిరి. తదనంతరము విద్యాకాశ్యమ రాజుగారు, ముల్లెడి సత్యనారాయణగారును శ్రీరాజాగారిని గురించి తమచే వ్రాయబడిన పద్యములను జదివెరి.

నిలయు పు కార్యక్రమము ఇరువది రెండవ సంవత్సరపు విశేషక జయబడెను.

అభ్యుతలను తమ యంతోష్కవ్యాసమునందు శ్రీ రాజా గారిని, నిలయుటకు చక్కనివిధముల ప్రశంసించిరి. నిలయుటకును శ్రీయుత మల్లెడి లక్ష్మీనరసింహారావు గారు అభ్యుతలను, సభ్యులను, తదితరులను కృతజ్ఞతను చూపించిరి.

సభ్యులు తొంటాలాది సత్కారములు బడసిన తరువాత సభ్యుల వినిమిది గంటలకు సమాప్త మయ్యెను.

(ఒక విలేఖరినుండి)

పీలేరు

శ్రీమంత్ కమారంగయ్యగారి మరణవార్త తెలియగానే ఈ గ్రామ కాంగ్రెసుసభ్యులును, వోల్ట పాంచువారిక పాతకాల వ్యాయామవిద్యార్థివృద్ధిని సంఘమువారును 14-వ తేది వగలు 5 గంటల వోల్ట పాతకాలమున సమావేశమైరి.

శ్రీమంత్ టి. ఎస్. కృష్ణశర్మగారి అగ్రాసాధికర్యముక్రింద, శ్రీయుత వి. రామస్వామిగారు, శ్రీమంత్ అయ్యుగారి స్వార్థర హిత్య తీవ్రమును గురించియు గంభీరపద్యము గావించిరి.

అగ్రాసాధికర్యగారు శ్రీవారి కార్యదీక్షను గురించి కొంతవలకు ముచ్చటించినరకువారి వారి దుటుంబమునకు తన సానుభూతి తెలియజేయుచు అందరును తేలికెందునిమనములు సుప్రసిద్ధకామేశ్వరుని ఆశీర్వాదమున సర్వేశ్వరుని భావించి గభ మగించిరి.

(ఒక విలేఖరి.)

నరసాపురం లైలక హైస్కూలు

నరసాపురము నుండి 19/22 రు అసలు దావాలో 12-8-1922-వ తేదిన యియ్యబడిన డిక్రీ అనుసరించి ఏర్పాటులయిన స్కీమును అమలులో పెట్టుమని నామ ఇయ్యబడిన కమిషను వారంటునుబట్టి నరసాపురము లైలక హైస్కూలు పురావనిద్యులబట్టి తీర్పులోని 2-వ డిక్రీ 5-వ భాగమును విశదపరచుచున్నాను.

డిక్రీలోని 2-వ డిక్రీ 5-వ భాగ మేమనగా ఈ పాతకాలలో ఉపాధ్యాయులు కాకుండా ఉండి యుక్తలను ను కలిగి పురావనిద్యులనుండి ఎన్నబడిన ఇద్దరు విద్యార్థులు ఆ పరజాతము మొదలుగా నుండువారలై ఏర్పరపడిన విజ ప్రేక్షక రుమును రు. 5/-లు. వీరిని ఎన్నుకొనుపద్ధతి మద్రాసు సర్వకళాకాలా పెన్షన్ పద్ధతి ననుసరించియుండవలెను.

కాబట్టి నై నువారావనిమన పాతకాల పురావని విద్యార్థులు, 1924 సంవత్సరము జనవరి నెల 31-వ తేదీలోపున ఈ దీక్షన సంతకముచేసినవారి పేర విజప్తు చేయబడు ఏర్పాటులను దిగుము రు 5/- లును పంపి, తమ పేరులను విజప్తుచేసికొనుట యుక్తరుని నేను ఇందుములమున తెలియపరచుచున్నాను. 1924 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 15-వ తేదీనాటికి విజప్తు కాబడిన పురావని విద్యార్థులకు, ఎన్నబడిన వారి పేరులు తెలియపరచబడును. పేర్కొనుట, ఎన్నుటలు జరుగునట్టి తేదీలు క్రమముగా తెలియజేయబడును

పెన్షన్ పద్ధతి.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగవృత్తి హస్తానుమము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రకావ్యము, భూతైవ్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లతో తమ నాలు వివిధ విశోధనవిద్యలు గలవు. ఇంగ్లీషు గాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిపెట్టును పుట్టించుట, తీగతో సమాధియగుట, కరీరములని రేలకాయచేత మాటలాడుటకు భూమిపై గజముయెత్తున గాతీలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిలుపు మొదలగు వివిధములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజర్ చేయగలవని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. దీని వెల రు 4-0-0. (211888-8) పి. ఆర్. జాగర్లసంకారము. బెంగళు, గుంటూరు.

వెలువడినది!

క్రొత్తనవల

వెలువడినది!!

(మనోమోహన కరమగు డిటెక్టివు నవల) రమాస్యములో రమాస్యము తెలిసియు తెలియని కలికి వలపులో రమాస్యము- వెనుకముం దెటుగని వింత పెండ్లిలో రమాస్యము- జననికే బరువగు సంతానములో రమాస్యము- సాహసకార్యములో రమాస్యము. అద్భుత హత్యలలో రమాస్యము- రమాస్యగోపనములో రమాస్యము- రమాస్యజ్ఞేదనములో రమాస్యము- భయపెట్టుటలో రమాస్యము- బయలుపెట్టుటలో రమాస్యము- మనసులో రమాస్యము- మాటలో రమాస్యము - ఇన్ని రమాస్యములు చేరి యీరహస్య విప్లవమైనది! ఇన్ని రమాస్యములను భేదించినవాడే కర్తరుడు!! చిత్రవటశోభితము. క్యాలిఫోర్నియా. 274 పుటలు వెల పోస్టేజి గాక రు 1-8 0. (645) చందాదారులకు పోస్టేజిగాక రు1-0-0 మాత్రమే.

ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథనిలయము, కాకినాడ.

బాల గీతావళి

విద్యార్థి కాలమున సంగీతరంజనము అన్ని తెలుగు బిల్లులలోను ఎరిమెంటరీ స్కూళ్లలో నుపయోగించఁబడుచున్న పద్య పాఠపుస్తకములు. పిల్లల కల్పనామును : భావమును గల్పించుటకు బాన్సులతో బ్రకటింపఁబడినవి.

ఉపాధ్యాయులును, బుక్స్ సెల్లర్లును, ఈ పుస్తకముల కొరకు మాకే వ్రాసిక మంచి కొనిన నీయును.

మేనేజరు, ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథనిలయము, 1156 కాకినాడ.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండపురాణము

సంసిద్ధము మూలము రు. 5-0-0 లు

ఆంధ్ర శ్రీమద్రామా యణము

అచ్చులో నున్న.

హాస్యమాహావ్యాయము. స్వాంధ్రపురాణములో నొక భాగము. ఇందు మధుర మిశాక్షి సోమసుందరేశ్వరు లీలలు జెప్పబడినవి విచిత్రములుగ వర్ణింపబడి యున్నవి.

తద్యములు మూడువలలు వెల 0-12-0 అణాలు.

ఆంధ్రులతో పాఖ్యానము. ఇందు లలితభండారుని సంపుట మొదలగు కథ లనేకము లున్నవి.

మంచి లైండు వెల రూ. 1-8-0.

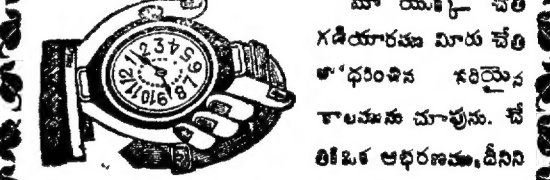
విచిత్ర పాదకాపట్టాభిషేకము. సులక్షణ నాటకము. వెల 0-12-0 అణాలు.

పాండ్యవారాహము క్రయము 0-12-0 లు.

జనమంచి కేషాద్రిత్య.

తెనుగుపండితుడు, హైస్కూలు, కడప.

ఈ దినమే మీకు సుదినము!

మా యొక్క చేతి గడియారము మీరు చేతిలో ధరించిన కరియైన కాలమును చూపును. చేతిలో ఆధారము, దీనిని ధరించిన దినము, మొదలు, మీ స్నేహితులు, యింకను ఆ నేకులు మిమ్ములను ఆడుగుటయే గాక, మిమ్ములను మరి యొకటి తెప్పించి యియ్యమని అడుగుదురు. ముందు సంవత్సరములు ఉత్తరవాదము. చేతిలో పెట్టు తో 11 వట్లతో సహా రూ. 7-8-0. కర్పరకుడు.

విలాసము. పీటర్ వాన్ కంపెని.

పోస్టాఫీసు నెం. 27, మదరాసు.

దంతమారము

మంచిపాడుము చక్కని డబ్బీ 1-కి అణాలు 0-2-0 అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు బొంబాయి.

మా జైషధములు { (1) మెసర్సు డార్బిన్ లిండు కో, రిత్తన్ బజారువీధి, మదరాసు.
ఈ ప్రక్క తెలువబడిన (2) మెసర్సు థాథా లిండు కంపెనీ, చైనాబజారు రోడ్డు మదరాసు.
చాలినదల దొరకును. (3) స్వాస్థ్యఫార్మసీ, పెద్దవీధి, తిరువళిక్కేణి, మదరాసు.

అమృతాంజనము

కఫహరిచూరము

అమృతాంజనము 1-కి 0-2-0 (కి దీర్ఘము మందుగలది) 1-కి రు 2-0-0
ఈ చూరము కఫహరికలచే చేయబడినది.
కఫ, తుబ్బుకము, కాసవీరము, శైత్యజ్వరము మొదలగువానికి
మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంటనుంచుకొనుట మంచిది.

జీర్ణరసాయనము

అజీర్ణములను భుజించిన కడుపులు రక్తములు సుగు మారవు.
అజీర్ణము మిగిలిన రోగములకు కారణము. దీనివలన జీర్ణరోగము
లందు రసప్రావణము క్రమముగ కలిగి దుర్బల మేర్పడి ఆయువు
క్షీణించును. 26 ముక్కల దీర్ఘము వెల రూ 1-4-0.

దంతశూల హరి

వెల సీసా 1-కి 0-2-0. వి. పి. సహా 0-14-0
దంతశూలము శైత్యము, రసవల్లు, పుష్టిపన్నులు, కుల్లిన
కడిగిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగల చోట
మాదిని మందులో కడిగి పెట్టిన నొప్పి వెంటనే పోవును.
అమృతాంజనము డిపో, నెం. 7 తంబు చెట్టిపేథి మద్రాసు లేక 109 ఫ్రెరిరోడ్, బొంబాయి.

శ్రేష్ఠమైన సిరాబిల్లలకుబదులు కృత్రిమ సిరాబిల్లలు

మాకాళి తగరపు దబ్బాలలో బహుళ సిరాబిల్లలను వేసి కొందరు కృత్రిమదారులు విక్రయించుచున్నట్లు
మాకు తెలిసినది. ఈదురు అలవాటును మాన్పించుటకై మేము 'యు గుడతుగల' విక్రయ సిరాబిల్లలను తయారుచేయు
చున్నాము. విక్రయ సిరాబిల్లలు 'కాంతి', 'ఇంటిరియర్' సిరాబిల్లల కంటెను మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవియు, అమోఘ
మైనవియు తెలుసుకొనవలెను.

అమృతబహుళ శ్రీకృష్ణాచార్యులు:—“మిక్కిలి కాంతిగల విక్రయ సిరాబిల్లలను సిరాబిల్లలు ఉపయో
గించుటకు తగినవి, మిక్కిలి మితవ్యమువైనవి. యు. సి. చక్రవర్తి కంపెనీ ఒక సిరాబిల్లయే చాలసిరాబులగును.”

ఒక గ్రాము ధర కృత్రిమ, వి. వి. 0-11-0, విక్రయ వి. వి. సింహముమార్కు వి. వి. కోస వీరుగ వి. వి. జంక
మార్కు కోస ఎట్టది, గ్రాముధర రు 1-0-0, ఫౌనటెన్ కలము సిరాబిల్లలు గ్రాము 1-కి రు 2-4-0.

(2) ఏనుగుమార్కు వి. వి. సిరాబిల్లలు 2 బుద్ధ బ్లూ వై లెట్ సిరాబుగను, సింహముమార్కు సిరా
బిల్లలు 2 బుద్ధ మిక్కిలి కాంతిగల నల్లసిరాబుగను.

862 U. C. Chakravarty & Co. Bagbazar, Calcutta.

పేరుపొందిన అన్నిరకములు

నెవ్వును పాన్ టెన్ కలములకు

గోదావరిజిల్లాకు మాకు సోల్ ఏజన్సీని యింగ్లీషు నైట్లు
అందు మోటారు యంత్రాన్ని అందు కంపెనీవా రిచ్చియు
న్నార. కాన బోతుగాను చిల్లరగాను కొనవలసిన విస్తృతము
యంత్రము మాకు వ్రాసిన యంత్రవివరములు తెలుపబడును.

ఇంకా మావద్ద బ్లాకుబర్న్ స్పాను వాటరుమెన్
షిట్లు లాంపులు, సబ్బులు, బాకేనేవీషములు కేంగురూటు
బ్యాటు వగైరా ప్రేమచరి సామానులు, సరసమైనధరలకు విక్ర
యించుచున్నాము.

వై. కష్టమూర్తి, అందుసన్ను
జనరల్ రత్నము, 3/78 మెయిన్ రోడ్డు, రాజమండ్రి,
త్రాంచి కొత్తపేట, రాజ్ కోటాల్లా.

SHUNMUGAM SNUFF

ధ ర ల జా పి తా							
షణ్ముగం నశ్యము							
పలములు	ధర	పొట్టి ప్యాకింగు	మొత్తము				
	ర. ఆ.	ర. ఆ.	ర. ఆ.	ర. ఆ.	ర. ఆ.	ర. ఆ.	ర. ఆ.
2	0 4	0 4	0 0	0 8			
20	1 12	0 8	0 2	2 6			
అర్. కే. వాసన నశ్యమును చేర్చి							
నశ్యము సుపయోగించువారికి సంతోషము							
కలగ జేయుదు							
బుద్ధు	ర. ఆ.	ర. ఆ.	ర. ఆ.	ర. ఆ.			
8	0 9	0 4	0 1	0 14			
6	1 2	0 5	0 1	1 8			
పొ గ చు ట్ట లు							
మజిల	...	100-8	0 12				
సుతేకర్ నిడివి	...	"	0 12				
" పొట్టి	...	"	0 8				
బండరుది	...	"	0 4				
విడు నిమిషములది	...	"	0				

షణ్ముగం

నశ్యము

నశ్యము డబ్బాలు		
మానుది 1-కి 0-4-0 నుండి 2-8-0 వరకు గలవు		
వెండిది ఒక రులం మెత్తు గలది 1-కి రు 2-8-0		
ఇతర వస్తువులు		
	ర. ఆ.	
మకాళా విత్తు 1-కి	...	0 1
పొడిపట్టులు చిన్నవి	...	100-8 0 10
మార్కెట్టుననుసరించి మారుచుండును.		
జనరల్ ఆర్డరు డిపార్టుమెంటు ఒక గుండు.		
నూది మొక్కలొని గృహమునకు అవశ్యమైన		
సామానులవరకును, ఒక గుడ్డ మొదలుకొని వివిధ		
గల సీనుకములాలు వరకును సప్లయ చేయబడును.		
మాకు చిన్నది, పెద్దది అను వ్యత్యాసమే లేదు		
మా మదింపును పంపెదము.		
మేము మొత్తముగా నయమైనధరకుతీసి		
మా కాతాదారులకు సప్లయ		
చేయుదుము		
వర్తకులకు ప్రత్యేకపు ధరలు చొప్పున		
యివ్వబడును.		

Shunmugam Snuff Co, Ltd., Post Box No. 140, MADRAS.
షణ్ముగం స్నాఫ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు నెం. 140, మద్రాసు.